

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของ
ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์

ของ

นายเสน่ห์ วิบูลรังสรรค์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลัก
สูตรปริญญาศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

มีนาคม 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖๖3.196
๘๘๘๘
๐.3

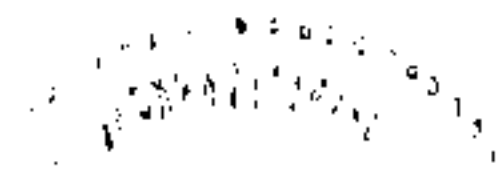
ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของ
ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์

๑๗ เม.ย. ๒๕๔๖

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มีนาคม ๒๕๔๖

๒ ๒๖๘๗๒

เสนห์ วิบูลรังสรรค์. (2546). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์.

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี 3 ด้าน
คือ ด้านครู ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ และ ด้านการบริหารหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t -test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความเห็นว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพโดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาความเห็น
ว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ มีปัญหอยู่ใน
ระดับมาก ส่วนด้านครู และด้านการบริหารหลักสูตรมีปัญหา อยู่ในระดับน้อย
2. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการ
เรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหา
การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่และด้านการ
บริหารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ
4. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลัก
สูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A SURVEY OF TEACHING PROBLEMS IN VOCATIONAL CERTIFICATE
PROGRAM FROM THE PERSPECTIVES OF SECONDARY SCHOOLS
TEACHERS PETCHABURI PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

MR. SANAY WIBOONRANGSON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

March 2003

Sanay Wiboonrungson. (2003). *A Survey Of Teaching Problems In Vocational Certificate Program From The Perspectives Of Secondary Schools Teachers Petchaburi Province*. Master Project , M. Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Project Advisor : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

This purpose of this research was compare with the teaching problems in vocational certificate Program from the perspectives of secondary schools teachers Petchaburi Province in there aspects ; whice were teachers, teaching materials and location and curriculum aassessment.

The sample used in this research were 128 teacher secondary school. The instrument used for collecting was questionnaire of the teachers problem In Vocational Certificate Program. Statistics used to analyzed the data were percentage, mean, standard deviation, by t-test.

For the research that we know :

1. The teacher who has a teaching problem in vocational certificate Program from the perspectives of secondary schools teachers Petchaburi Province in overall aspects at low level and teaching materials and location, and curriculum assessment aspect at low level.

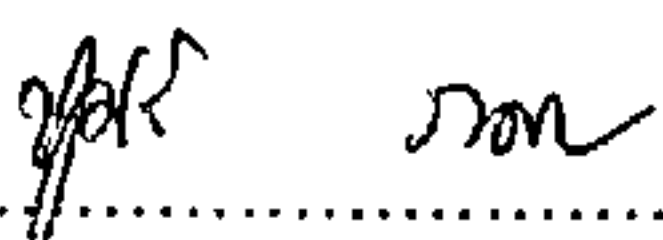
2. There was no stitistical significant different in overall and cach aspect for problems in vocational certificate Program from the perspectives of secondary schools teachers Petchaburi Province with different sex.

3. There was no stitistical significant different in overall and cach aspect for problems in vocational certificate Program from the perspectives of secondary schools teachers Petchaburi Province with different experience. There was stitistical significant different in teaching materials and location aspect at level .01. But teacher no stitistical significant different.

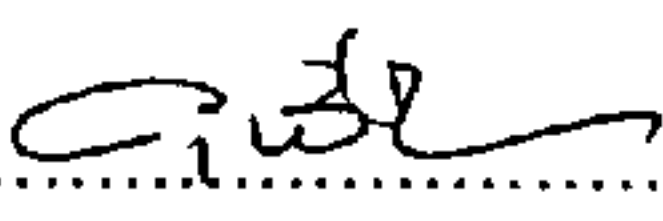
4. There was no stitistical significant different in overall and cach aspect for problems in vocational certificate Program from the perspectives of secondary schools teachers Petchaburi Province with different education.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

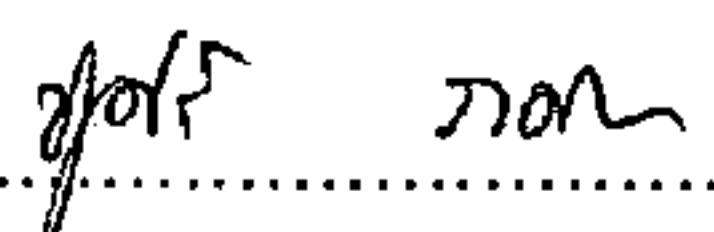
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

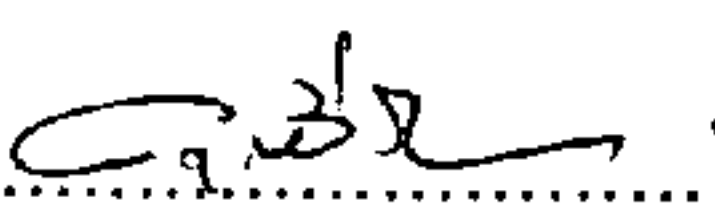

.....
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

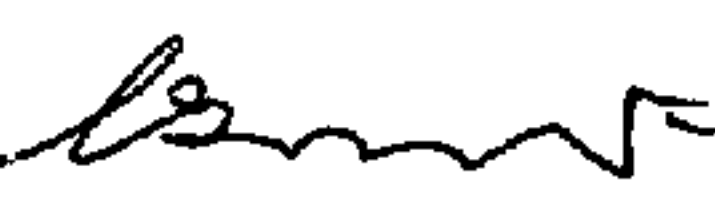
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

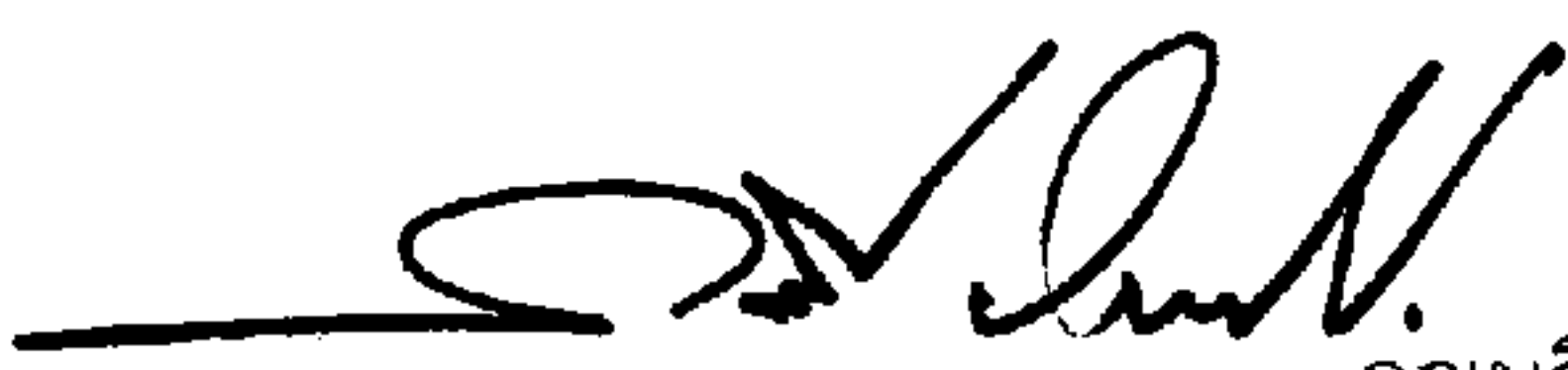
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)
วันที่ ๗ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความเมตตากรุณาในการให้คำปรึกษาแนะนำ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากท่านรองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย และอาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ธิรโพธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มันเกียรติ โกศล นิตติวงษ์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ได้กรุณาให้การอบรม สั่งสอน และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย พร้อมทั้งได้ให้ความเมตตาด้วยดีเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตเวทิตาแก่บิดา มารดา ครูอาจารย์ ครอบครัว และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาอบรม สั่งสอน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการศึกษาค้นคว้าเสมอมา

เสนอห์ วิบูลรังสรรค์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	6
ความหมายของการบริหาร.....	10
ความหมายของหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.....	11
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538.....	12
ด้านครูผู้สอน.....	19
ด้านวัสดุ – อุปกรณ์.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
วิธีสร้างเครื่องมือ.....	31
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	45
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	45
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	45
ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า.....	45
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การอภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	51
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	52
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	58
ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	59
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	62
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	59
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย.....	76
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	78

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา.....	36
2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และ รายด้าน	37
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านครู โดยรวมและรายข้อ.....	38
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้อ.....	39
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ.....	40
6	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะ ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม อายุ.....	41
7	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน.....	42
8	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม วุฒิกการศึกษา.....	43
9	รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี.....	44

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538	15
2 แสดงกระบวนการบริหารและการใช้ทรัพยากร.....	25
3 แสดงวงจรการพัสดุ.....	26

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่เหมาะสม และมีความสามารถในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2530 : บทนำ) สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 – 2544) ซึ่งมีเป้าหมายที่สำคัญ คือ การมีสังคมที่พึงปรารถนา ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง และประเทศชาติมั่นคง ในการพัฒนาคนซึ่งเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จะต้องมีวิสัยทัศน์ของการพัฒนาคนให้เป็น คนดี คนเก่ง และมีความสุข มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2541 : 1) ในการพัฒนาประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน พัฒนาศักยภาพของคน เน้นคุณภาพของคนที่เข้าสู่การประกอบอาชีพ (นิภา พรรณ วิโรทัยสกุล. 2539 : 1 ; อ้างอิงจาก ธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์. 2538. ประชาชาติธุรกิจ. หน้า 8) รวมทั้งคุณสมบัติความเป็นมนุษย์ที่มีปัญญา มีคุณธรรม และเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต เพื่อให้การศึกษาสามารถพัฒนาคุณลักษณะของประชากรของประเทศอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ จึงควรจัดการศึกษาอย่างกว้างขวางและเป็นธรรม มีความหลากหลายในรูปแบบและเนื้อหา และวิธีการ เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถใช้โอกาสที่มีอยู่เลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจ เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม (อุไรวรรณ โพธิเวชเทวัญ. 2539 : 1)

การเรียนการสอนวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ การฝึกฝน ไปประกอบอาชีพอาชีพได้ตามความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้มีประสิทธิผลมากที่สุด พร้อมกับการประกอบอาชีพอย่างมีจรรยาบรรณ ในวิชาชีพของตน (สมพงศ์ จิตจรัสอำพัน. 2540 : 1 ; อ้างอิงจาก รุ่งธรรม ศุจิธรรมรักษา. 2530. สถาบันนักบริหารธุรกิจไทยจากมีอาชีพสู่ความเป็นมืออาชีพ. หน้า 42 – 53) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับคำว่า วิชาชีพ ซึ่งมาจากคำว่า วิชา กับ อาชีพ หมายถึงผู้ที่ปฏิบัติวิชาชีพ จำเป็นจะต้องมีวิชาการหรือความรู้ขั้นสูง รวมไปถึงต้องมีการทำเป็นอาชีพ ทำเป็นกิจวัตรประจำวัน มิใช่ทำเป็นชั่วคราวชั่วคราว การปฏิบัติวิชาชีพต้องมีวิชาชีพ ความรู้ระดับสูง ซึ่งจะต้องมีการเรียนรู้และการฝึกหัดฝึกฝนกัน เพื่อให้เกิดความชำนาญจนเป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบการ สังคม และประเทศชาติ

จากการที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาดังกล่าวรัฐบาล ได้มีนโยบายเร่งขยายอัตราการเรียนต่อของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าเรียนต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ครบทุกคนในปีการศึกษา 2540 ซึ่งจะมีผลทำให้นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มสูงที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งสายสามัญ และ สายอาชีพ และจากการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนมีแนวโน้มศึกษาต่อสายอาชีพสูงขึ้น ประกอบกับตลาดแรงงานมีความต้องการด้านกำลังคนสายอาชีพระดับกลางเพิ่มมากขึ้น และในบางสาขายังผลิตไม่พอกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้ เพราะปัจจุบันความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงเร่งขยายการจัดการศึกษาสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น แต่เนื่องจากกรมอาชีวศึกษาและสถาบัน

เทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพมีข้อจำกัดไม่อาจขยายการจัดการศึกษาตามวิชาชีพได้มากและรวดเร็ว เพราะมีปัญหาการลงทุนส่วนที่ดิน อาคาร วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการจึงพิจารณาเห็นว่ากรมสามัญซึ่งเป็นกรมหลักที่ผลิตนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 3) มีอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนบุคลากรด้านการสอนวิชาชีพอยู่ในระดับหนึ่ง จึงมอบให้กรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษาร่วมมือกันในการจัดการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สำหรับกลุ่มประเภทวิชาหรือสาขาที่จะเปิดสอนให้โรงเรียนคำนึงถึงความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ ครูอาจารย์ด้านวิชาชีพ ซึ่งควรมีความพร้อมระดับหนึ่ง และเป็นวิชาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความสนใจของชุมชน ท้องถิ่นด้วย

จะเห็นว่าจากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เปิดการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นมา โดยดูจากโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความพร้อมในเบื้องต้น แต่สิ่งสำคัญก็คือ โรงเรียนมัศึกษามีใช้เป็นสถานศึกษาที่จัดการทางด้านสายอาชีพโดยตรง ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับด้านครู ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านครู ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์ในการสอน วุฒิกการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในด้านครู ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดเพชรบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

1.1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูที่ทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนท่ายางวิทยา โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โรงเรียนเขาย้อยวิทยา โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา และโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา ซึ่งมีจำนวนดังนี้

1.1.1. ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนละ 5 คน รวม 25 คน

1.1.2. ครูจากโรงเรียน 5 โรงเรียน รวม 231 คน

1.1.3. รวมทั้งสิ้น 256 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 25 คน

1.2.2 ครูจากโรงเรียน 5 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 50% จากแต่ละโรงเรียน ได้ครู จำนวน 128 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกได้ดังนี้

2.1.1 อายุ

2.1.1.1 ไม่เกิน 40 ปี

2.1.1.2 มากกว่า 40 ปี

2.1.2 ประสบการณ์ในการสอน

2.1.2.1 ไม่เกิน 10 ปี

2.1.2.2 มากกว่า 10 ปี

2.1.3 วุฒิการศึกษา

2.1.3.1 ปริญญาตรี

2.1.3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 3 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านครู

2.2.2 ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่

2.2.3 ด้านการบริหารหลักสูตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์และอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินไปโดยไม่ราบรื่น โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1. **ปัญหาด้านครู** หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับครูผู้สอน เช่น ครูผู้สอนไม่มีความรู้ตรงกับวิชาที่สอน ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ในวิชาที่สอน ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่รวมทั้งจำนวนครูผู้สอนไม่เพียงพอ ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2. **ปัญหาด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่** หมายถึง เหตุขัดข้องหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับการสอน รวมทั้งการได้มาซึ่งสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลทำให้การเรียนการสอนขาดคุณภาพ ตลอดจนอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ไม่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างสะดวก

1.3. **ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร** หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการด้านการจัดการเรียนการสอน เอกสาร คู่มือต่าง ๆ การจัดครูเข้าสอน การฝึกงาน รวมทั้งการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538

2. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

3. **ครู** หมายถึง ครู - อาจารย์ผู้สอนวิชาสามัญ วิชาชีพ

4. **อายุ** หมายถึง ครูในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึงปัจจุบัน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

4.1. ไม่เกิน 40 ปี

4.2. มากกว่า 40 ปี

5. **ประสบการณ์ในการสอน** หมายถึง จำนวนปีของครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

5.1. ไม่เกิน 10 ปี

5.2. มากกว่า 10 ปี

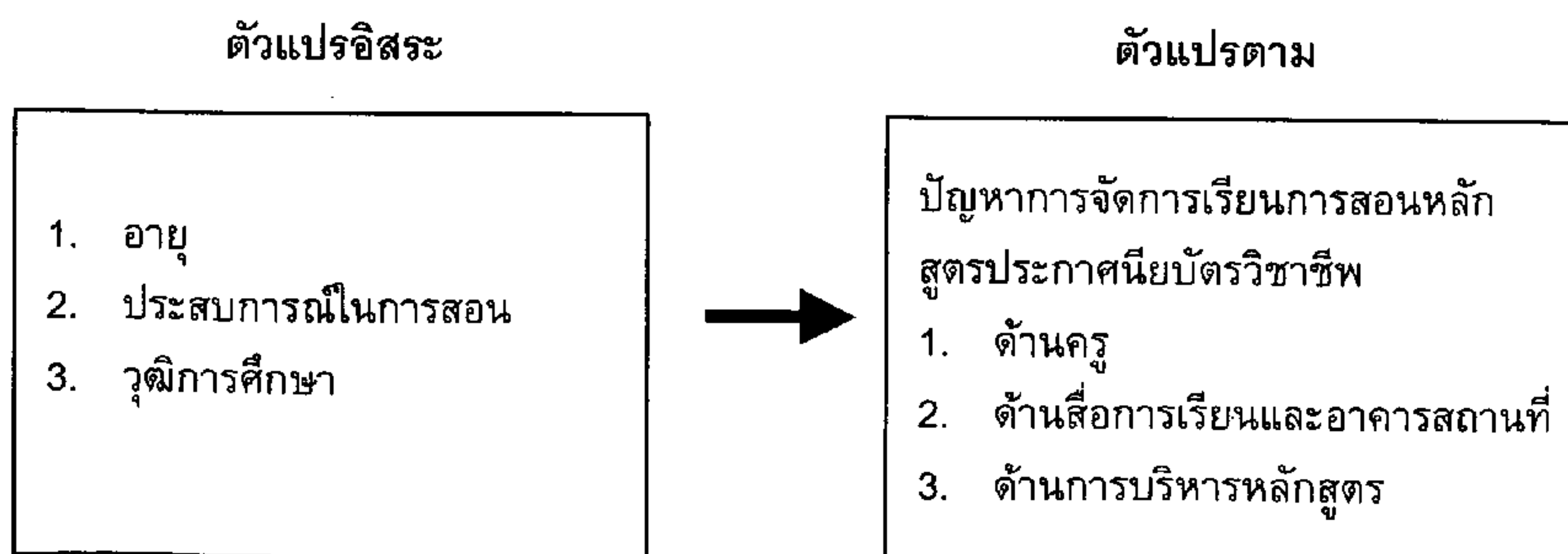
6. **วุฒิการศึกษา** หมายถึง การสำเร็จการศึกษาขั้นสุดท้าย ก่อนเข้ารับการสอนหรือระหว่างการสอน ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

6.1. ปริญญาตรี

6.2. สูงกว่าปริญญาตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ครูที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
3. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. ความหมายการบริหาร
3. ความหมายการบริหารการศึกษา
4. ความหมายของหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร
5. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
6. ด้านครูผู้สอน
7. ด้านวัสดุ-ครุภัณฑ์
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการประสานการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักการสำหรับกรมสามัญศึกษานำมาใช้เป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

การคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการ

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้กรมสามัญศึกษาคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และบุคลากรในระดับหนึ่ง จำนวน 200 โรงเรียน และนำเสนอกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ดำเนินการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพได้เป็นรายปี ดังนี้

ปีการศึกษา 2535	จำนวน 20 โรงเรียน
ปีการศึกษา 2536	จำนวน 30 โรงเรียน
ปีการศึกษา 2537	จำนวน 50 โรงเรียน
ปีการศึกษา 2538	จำนวน 50 โรงเรียน
ปีการศึกษา 2539	จำนวน 50 โรงเรียน

เกณฑ์การขอเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีดังต่อไปนี้

1. เปิดได้ 1 ห้องเรียน 1 ประเภทวิชาและหรือ 1 สาขา ในปีแรกที่ขอเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

2. การพิจารณาสาขาวิชาที่จะเปิดสอนให้คำนึงถึงความพร้อมของโรงเรียนสถานศึกษาที่จะให้การสนับสนุน และความต้องการของตลาดแรงงานและท้องถิ่นประกอบการพิจารณาด้วย
3. ให้รับสมัครนักเรียนได้ 40 คนต่อ 1 ประเภทวิชา และ/หรือ 1 สาขาวิชา

หลักการพิจารณาโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

1. เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี
2. เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาในระดับอำเภอ ระดับตำบล ทั้งนี้เพื่อกระจายโอกาสให้แก่นักเรียนในชนบทซึ่งไม่ใช่เขตอำเภอเมืองหรือเขตกรุงเทพมหานคร
3. ในเขตอำเภอนั้นไม่มีสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.)
4. ในเขตอำเภอนั้นไม่มีวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา
5. เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่มีความพร้อมที่จะเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) โดยมีเงื่อนไขความพร้อมดังนี้
 - 5.1 ความพร้อมด้านบริหารจัดการ มีการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาและมีเอกสารรับรองจากวิทยาลัยพี่เลี้ยงในเรื่องการให้ความร่วมมือช่วยเหลือในการเปิดสอนหลักสูตร ปวช.
 - 5.2 ความพร้อมด้านครุภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอน โรงเรียนที่จะขอเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพได้นั้น ในปีแรกที่เปิดสอนชั้นปีที่ 1 (ม.4) จะต้องมีความพร้อมด้านครุภัณฑ์ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ในสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน (ตามผลการประเมินของสามัญศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ วิชาอาชีพ เขตการศึกษา)
 - 5.3 ความพร้อมด้านบุคลากร จะต้องมีครู – อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีอย่างน้อย 1 คน และ/หรือระดับอนุปริญญา/ปวส. อย่างน้อย 2 คน ในสาขาหรือกลุ่มวิชาที่ขอเปิดสอน และมีอัตราเฉลี่ยครู : นักเรียน รวมทั้งโรงเรียนไม่เกิน 1 : 20
 - 5.4 ความพร้อมด้านอาคารและสถานที่ มีโรงฝึกงาน / หรือห้องฝึกปฏิบัติวิชาเฉพาะ และสถานฝึกงานของนักเรียนอย่างเพียงพอไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของคาบการฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ความพร้อมของแต่ละประเภทวิชาหรือสาขาที่เปิดสอน
 - 5.5 ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในพื้นที่บริการไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 มีความสนใจและต้องการให้บุตรหลานของเขาเรียนในสาขาที่จะเปิดสอน และมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บริการจะเข้าเรียนในปีการศึกษาที่เปิดไม่ต่ำกว่า 40 คน
 - 5.6 เป็นศูนย์กลางที่นักเรียนในโรงเรียนใกล้เคียงจะมาเรียนได้สะดวก และอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่มีอยู่เดิม

คุณสมบัติของนักเรียนที่เข้าโครงการ

นักเรียนที่ประสงค์สมัครเข้าโครงการมีคุณสมบัติต่อไปนี้

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
2. มีความสนใจและต้องการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามประเภทกลุ่มวิชาและสาขาที่โรงเรียนจะเปิดสอน ทั้งนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครอง
3. เป็นผู้มีคุณสมบัติจะเรียนจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
4. เป็นผู้มีคุณสมบัติดี มีความขยันหมั่นเพียร

วิธีการดำเนินงานเพื่อขอเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

1. ให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด แจ้งหลักเกณฑ์ (คุณสมบัติ) การพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาเข้าโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอในจังหวัดทราบ เพื่อประเมินความพร้อม

2. โรงเรียนมัธยมศึกษาแจ้งความจำนงค์ในการขอเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยระบุกลุ่มประเภทวิชาและสาขาที่มีความพร้อมจะเปิดสอนให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทราบภายในระยะที่สำนักงานสามัญศึกษากำหนด

3. การคัดเลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อเสนอเข้าโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปฏิบัติได้ดังนี้

3.1 กรณีที่จังหวัดได้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานความร่วมมือในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับจังหวัดแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- คณะอนุกรรมการฯ ออกไปประเมินความพร้อมของโรงเรียนที่ขอเปิดสอนตามข้อ 2 แล้วนำเสนอคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.2 กรณีที่จังหวัดยังไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานความร่วมมือในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับจังหวัด ให้ดำเนินการต่อไปนี้

- ให้ผู้แทนสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ผู้แทนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ผู้แทนกรมอาชีวศึกษาประจำจังหวัด และผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ศึกษาธิการจังหวัด ฝ่ายวิชาอาชีพของเขตการศึกษาที่จังหวัดตั้งอยู่ไปประเมินความพร้อมของโรงเรียนที่ขอเปิดสอนตามข้อ 2 แล้วนำเสนอคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมจังหวัดเพื่อให้ความเห็นชอบ

4. สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด (เรียงลำดับความสำคัญ) ส่งรายชื่อโรงเรียนที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัด พร้อมทั้งเหตุผลประกอบการพิจารณาไปยังกองแผนงาน (ฝ่ายแผนงาน) กรมสามัญศึกษา

5. กรมสามัญศึกษาพิจารณาคัดเลือก เรียงลำดับความสำคัญ พร้อมให้เหตุผลชี้แจงประกอบการพิจารณานำเสนอกระทรวงศึกษาธิการ (กองแผน สำนักงานปลัดกระทรวง)

6. กองแผน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการนำเสนอคณะกรรมการการอำนวยการประสานความร่วมมือในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ความเห็นชอบ

7. กระทรวงศึกษาธิการจัดทำประกาศกำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และแจ้งให้กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อให้ดำเนินการรับนักเรียนให้ทันในปีการศึกษาที่กำหนดให้เปิดสอน

สิทธิของนักเรียนในโครงการ

นักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจะมีศักดิ์และสิทธิตามประกาศนียบัตรวิชาชีพ เช่นเดียวกับนักเรียนที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถานศึกษาเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกประการ

ความหมายของการบริหาร

การบริหาร คือ การตัดสินใจหรือการแก้ไขปัญหา ผู้ที่ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ชลิ มณีสรี (2521 : 13) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหาร คือ การมุ่งที่จะแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น นิตย สัมมาพันธ์ (2529 : 37) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหาร คือ การตัดสินใจ และการก่อให้เกิดการปฏิบัติของคนที่เกี่ยวข้องไปตามหน้าที่ได้ตัดสินใจแล้ว ถวิล เกื้อกูลวงศ์ (2530 : 17) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การแก้ไขปัญหาให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ลักษณะของการแก้ปัญหาอาจดำเนินไปในรูปของการตัดสินใจ และหรือการปฏิบัติงานก็ได้ทั้งสองประการ

การบริหาร คือ การทำงานหรือกิจกรรมของกลุ่มคน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน ผู้ที่ให้ความหมายไว้ ดังนี้ กิติมา ปรีดีติลล (2529 : 8) กล่าวว่า การบริหาร คือ การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งของคน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ไชมอน, มิธเบิร์ก และทอมสัน (Simon, Mithburg and Tompson. 1970 : 3) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหาร คือกิจกรรมการร่วมมือกันของกลุ่ม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน

การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์หรือศิลป์ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ผู้ที่ให้ความหมายไว้ ได้แก่ สมพงศ์ เกษมสิน (2526 : 6) และสงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 1) ให้ความหมายสอดคล้องกันว่า การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์ และศิลป์โดยการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เซอร์ยิโวันนี และคาร์เวอร์ (Sergiovanni and Carver. 1980 : 5) กล่าวว่า การบริหาร คือ ศาสตร์ที่อธิบายวิเคราะห์ และกล่าวถึงปรากฏการณ์ขององค์การ และพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้ได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ

สมยศ นาวิการ (2525 : 7) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการในการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อทำงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์การ

เฮอร์เซ และแบลนชาด (Hersey and Blanchard, 1988 : 5) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับบุคคลอื่น กลุ่มอื่น และทรัพยากรอื่นๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์การ

พนัส หันนาคินท์ (2529 : 5) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารให้อำนาจตลอดจนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ที่มีอยู่ จะมีจัดการดำเนินงานของสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ๆ ให้ดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2531 : 2) กล่าวว่า การบริหารเป็นการแสดงถึงกลไกภายในองค์การ และทำหน้าที่กำกับการปฏิบัติ เช่น การวางแผน การควบคุม การอำนวยความสะดวก การจัดกิจกรรม การติดตามผลเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ความหมายการบริหารการศึกษา

การบริหารทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานทางการศึกษาของสถาบันทางการศึกษาผู้ที่ได้ให้ความหมายไว้ ได้แก่

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 105) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือการประสานสัมพันธ์ทรัพยากรต่าง ๆ ของการบริหารให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 3) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษา โดยให้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

กู๊ด (Good, 1973 : 14) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการวินิจฉัยสั่งการ ควบคุม และจัดการในเรื่องที่เกี่ยวกับงาน หรือกิจกรรมโรงเรียน โดยมุ่งให้บรรลุผลตามจุดหมายปลายทางของการศึกษาที่ได้ตั้งไว้

การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมในการพัฒนาสมาชิกที่ดีให้แก่สังคม ผู้ที่ได้ให้ความหมายไว้มีดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 4) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

สุวิทย์ บุญช่วย (2526 : 16) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลาย ๆ คน ร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาเด็กเยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยม หรือ คุณธรรม ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งเป็นระเบียบแบบแผนและไม่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายไว้ที่ว่าตามที่ต้องการ เช่น

เมธี ปิณฑานนท์ (2525 : 2) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการดำเนินการหรือให้บริการด้านการปกครอง การเรียนการสอน และปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษา ร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้การเรียนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ภิญโญ สาร (2531 : 3) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา คือ การใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ก่อให้เกิดความร่วมมือจัดการศึกษาด้วยกลวิธีต่าง ๆ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ก่อให้เกิดการร่วมมือจัดการศึกษาด้วยกลวิธีต่าง ๆ พัฒนาในการเป็นพลเมืองดี แรงงานดี

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ตามที่สังคมต้องการ โดยใช้ปัจจัยการบริหารและการดำเนินการตามกระบวนการการบริหารอย่างมีคุณภาพ การที่พิจารณาการบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ให้กับการศึกษา เรียกว่า การบริหารการศึกษา เป็นต้น

การที่จะบริหารการศึกษา หรือ จัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่สำคัญ อย่างหนึ่ง คือ หลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร

ได้มีผู้ให้ความหมายของหลักสูตรเอาไว้หลายทัศนะ ซึ่งสามารถสรุปความหมายของหลักสูตรได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แผนหรือโครงการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น เซเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis. 1981 : 8) กล่าวว่าหลักสูตร คือ แผนของการกำหนดชุดการเรียน เพื่อความเหมาะสมสำหรับให้บุคคลได้รับการศึกษา กรมอาชีวศึกษา (2531 : 3) ระบุว่า หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนการสอนที่จัดประสบการณ์ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอน ชำรง บัวศรี (2531 : 6) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และมีมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

ทาบ (Taba. 1962 : 10) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง วิธีการเตรียมเยาวชนให้มีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นสมาชิกซึ่งสามารถสร้างผลผลิตให้แก่สังคม

ธงชัย สุวณัฒน์เมธี (2532 : 3 – 4) กล่าวถึงหลักการและแนวคิดในการบริหารหลักสูตรเอาไว้ดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมของสถานศึกษา เช่น ความพร้อมในเรื่องครูผู้สอน สถานที่ อุปกรณ์วัสดุฝึกเรียน
2. ความมุ่งหมายของหลักสูตร ต้องดูหลักการ โครงสร้าง ตลอดจนหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร
3. ความเหมาะสมของการจัดแผนการสอน จะต้องจัดให้เหมาะสมกับบุคลากร คือ ครู อาจารย์ ที่มีอยู่ภายในกฎเกณฑ์ที่กำหนด
4. การจัดสรรเงินงบประมาณ และเงินบำรุงการศึกษา ควรตกลงให้เรียบร้อยในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา
5. การจัดให้มีการนิเทศในสถานศึกษาและการประเมินผล

สันต์ ธรรมบำรุง (2525 : 197 – 198) กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรไว้ว่าเป็นการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งเปรียบเสมือนการบริการกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการบริหารหลักสูตรนั้น เป็นระบบของหลักสูตร ซึ่งจะต้องบริหารอย่างเป็นระบบระเบียบ และรวมถึงกระบวนการเรียนการสอนด้วย

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรช่วงฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสมออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านและเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์ จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้
3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์นำไปปฏิบัติงานในอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ
2. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
4. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงามทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่น และประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรมและวินัยในตนเองมีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้นๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติ สำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวมดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเลียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลรวมกันได้สามารถโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้ด้วย

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่งๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร

2.2 ในกรณีการเรียนแบบชั้นเรียนให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วันๆ ละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนไม่เกิน 35 คาบต่อสัปดาห์ทั้งนี้ให้รวมการจัดกิจกรรมอย่างน้อย 2 คาบต่อสัปดาห์

3. หน่วยกิต

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2 – 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 32 – 48 คาบเรียน รวมเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 36 – 54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่มีการฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา และกิจกรรม ดังนี้

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน

4.2 หมวดวิชาชีพ

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 วิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 วิชาชีพเลือก

4.2.4 การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 กิจกรรม

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

5. การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ

5.1 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานหรือฝึกปฏิบัติในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการหรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา หรือทำโครงการหรือโครงการวิชาชีพกำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต ยกเว้นโครงการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท

5.2 การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ

5.3 ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

6. การเข้าเรียน

พื้นความรู้และคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

7. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

8. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

9. กิจกรรม

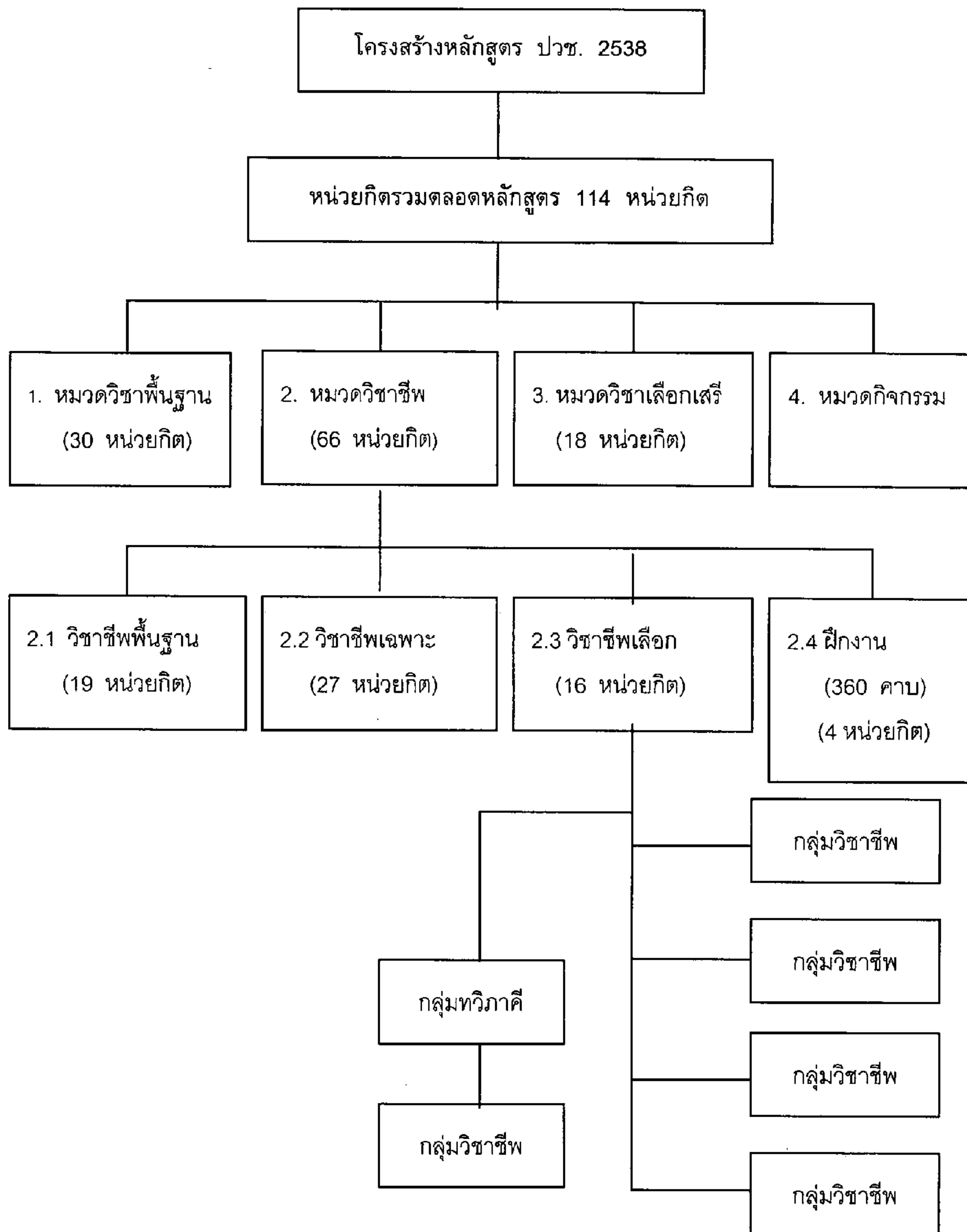
สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังค่านิยม ส่งเสริมการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทุนบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เสริม-สร้าง คุณธรรม จริยธรรม วินัยในตนเอง โดยการคิด วิเคราะห์ วางแผน ลงมือปฏิบัติและประเมินผล

10. การแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

10.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชา และเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพพื้นฐานและกลุ่มวิชาชีพเฉพาะ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

10.2 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการสั่งยกเลิก เพิ่มเติมและเปลี่ยนแปลงรายวิชาและเนื้อหาวิชาในหมวดวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพเลือกและหมวดวิชาเลือกเสรีแล้วรายงานให้กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

การแสดงผลภาพโครงสร้างหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ได้แสดงไว้ในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
(ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา. 2538 : 14)

การจัดการเรียนการสอน

การจัดแผนการเรียนสำหรับนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นการจัดการเรียนสำหรับให้ผู้เรียนออกไปประกอบอาชีพตามความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตลาดแรงงาน โดยคำนึงถึงสภาพของสังคมและเศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติในงานวิชาชีพ มีความสามารถเชิงธุรกิจที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ซึ่งมีแนวทางการจัดการเรียนดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เรียนรายวิชาบังคับหมวดวิชาพื้นฐาน และหมวดวิชาอาชีพครบตามโครงสร้างหลักสูตร สำหรับหมวดวิชาพื้นฐาน กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ สามารถจัดรายวิชาทั้ง 2 กลุ่มได้จากรายวิชาที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือจากโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533)

2. หมวดวิชาเลือก สามารถทำรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มาจัดในแผนการเรียนได้ดังนี้

2.1 กลุ่มวิชาชีพเลือก ให้เลือกรายวิชาที่กำหนดไว้ในกลุ่มวิชาเลือกของแต่ละประเภทวิชา / สาขาวิชา / กลุ่มวิชา โดยเลือกให้ได้จำนวนคาบเรียนครบตามที่โครงสร้างหลักสูตรกำหนด

2.2 รายวิชาอาชีพอื่นๆ ให้เลือกเรียนในรายวิชาประเภทวิชาอื่น ๆ จากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอีก โดยมีจำนวนคาบเรียนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชา / สาขาวิชา / กลุ่มวิชา

2.3 การฝึกงาน

ให้นักเรียนทุกคนฝึกงานหรือฝึกภาคสนามในแหล่งวิทยาการหรือสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 400 คาบ ในภาคเรียนที่ 5 หรือที่ 6 มีค่า 4 – 6 หน่วยกิต ตามที่กำหนดไว้แต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา การตัดสินผลการเรียน และการให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติ เช่นเดียวกับรายวิชาอื่น ภาคเรียนที่มีการฝึกงานให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่ในภาคเรียนเป็น 2 เท่า ของภาคเรียนปกติ

อนึ่ง การฝึกปฏิบัติงานอาชีพให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกงานให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ได้เรียนมา และหรือเน้นการฝึกงานในเรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นพิเศษที่จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถเฉพาะสำหรับนำไปประกอบอาชีพที่เขาสนใจหรือตามความต้องการของตลาดแรงงาน

ศึกษาคู่มือหลักเกณฑ์การฝึกงานในและนอกสถานศึกษา ซึ่งกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษาได้จัดทำสำหรับโรงเรียนที่เปิดสอนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติ

2.4 วิชาเลือกเสรี ผู้เรียนมีโอกาสเลือกรายวิชาใดตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการจากรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ในประเภทวิชาอื่นๆ หรือรายวิชาอาชีพท้องถิ่นที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

พระพุทธศาสนา จำนวน 3 รายวิชา 120 คาบ เป็นวิชาบังคับเลือกสำหรับนักเรียนทั่วไป ยกเว้นนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น โดยจัดคาบเวลา 120 คาบนี้ เลือกเรียนในกลุ่มวิชาเลือกเสรีได้

3. กิจกรรม

- 3.1 จัดให้ผู้เรียนได้มีเวลาเข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมไม่น้อยกว่า 220 คาบตามที่หลักสูตรกำหนด
- 3.2 จัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมชมรมอย่างน้อย 1 ชมรม ตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน 3 ปี สัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 2 คาบเรียน ตลอดภาคเรียน
- 3.3 การจัดกิจกรรมต้องกำหนดเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นจำนวนคาบ / สัปดาห์ / ภาคเรียน

การลงทะเบียน

1. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่สมัครเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่างๆ ตามแผนการเรียนเป็นภาคเรียน ปีละ 2 ภาคเรียน
2. ลงทะเบียนเรียน ตามวันและเวลาที่โรงเรียนกำหนดในแต่ละภาคเรียน
3. ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเรียนวิชาใดๆ ในแต่ละภาคเรียน
4. การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ของโรงเรียนแล้ว
5. ค่าธรรมเนียมลงทะเบียนเรียนรายวิชาต่างๆ จ่ายตามจำนวนหน่วยกิต ทั้งค่าภาคทฤษฎีและค่าภาคปฏิบัติจัดเก็บในอัตราของกรมสามัญศึกษา
6. จะต้องประเมินผลการเรียนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน

การจัดตารางสอน ตารางการใช้ห้องวิชาเฉพาะ / โรงฝึกงาน

1. กรณีที่โรงเรียนมีความพร้อมทั้งบุคลากร ผู้สอน ห้องวิชาเฉพาะ / โรงฝึกงาน และเครื่องมือสื่อการสอน โรงเรียนสามารถจัดเวลาสอนแต่ละรายวิชาให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติ
2. กรณีที่โรงเรียนมีความพร้อมด้านบุคลากร แต่ขาดห้องเรียนเฉพาะ / โรงฝึกงาน และอุปกรณ์การสอน โรงเรียนอาจดำเนินการได้ดังนี้
 - 2.1 จัดสอนภาคทฤษฎี เนื้อหาสาระที่โรงเรียน
 - 2.2 จัดคาบเวลาเรียนภาคปฏิบัติในวันปกติหรือวันเสาร์ หรือวันอาทิตย์ และให้นักเรียนไปฝึกภาคปฏิบัติยังแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการในท้องถิ่น
3. กรณีที่โรงเรียนมีความพร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์และห้องเรียนเฉพาะ / โรงฝึกงานโรงเรียนจัดคาบเวลาให้ตรงกับเวลาว่างของวิทยาการที่โรงเรียนเชิญมาให้ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแก่นักเรียน บางครั้งอาจจัดสอนเพิ่มในวันเสาร์หรือวันอาทิตย์
4. กรณีที่โรงเรียนขาดความพร้อมทั้งบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์และสถานที่ กรณีเช่นนี้โรงเรียนต้องจัดรายวิชาที่ไม่ใช้เครื่องมือไปให้โรงเรียนที่โรงเรียนจำนวนหนึ่ง และไปเรียนแหล่งวิทยาการอีกจำนวนหนึ่ง เช่น
 - 4.1 ให้เรียนวิชาสามัญที่โรงเรียนในตอนเช้า บ่ายให้นักเรียนไปเรียนวิชาชีพยังแหล่งวิทยาการ ซึ่งจะต้องอยู่ใกล้โรงเรียน
 - 4.2 ถ้าแหล่งวิทยาการอยู่ห่างไกลและมีรายวิชาชีพในภาคเรียนนั้นๆ ที่เรียนภาคปฏิบัติแล้ว ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์และสถานที่เรียนเฉพาะ ให้พิจารณาดูจำนวนรายวิชาชีพในแต่ละภาคเรียน ถ้ามีจำนวน

รายวิชาชีพหลายรายวิชาและจำเป็นต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์ฝึกภาคปฏิบัติควบคู่กับการเรียนภาคทฤษฎี โรงเรียนอาจจัดให้นักเรียนไปเรียนยังแหล่งวิทยาการได้ ดังนี้

4.2.1 จัดให้เรียนรายวิชาต่างๆ ที่โรงเรียน 2 – 3 วัน / สัปดาห์ โดยจะจัดให้เรียนติดต่อกันหรือเรียนวันเว้นวันก็ได้ ส่วนจำนวนวันที่เหลือให้นักเรียนไปเรียนวิชาชีพที่ต้องใช้อุปกรณ์เครื่องมือยังแหล่งวิทยาการ

4.2.2 จัดให้เรียนรายวิชาต่างๆ ที่โรงเรียน โดยจัดคาบเวลาเป็น 2 เท่า เวลาที่เหลือให้ไปเรียนวิชาที่จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เครื่องมือยังแหล่งวิทยาการ

การจัดครูเข้าสอน

การสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีรายวิชาที่ประกอบด้วยวิชาสามัญและวิชาชีพ การจัดครูเข้าสอนจึงควรพิจารณาผู้ที่มีวุฒิและความสามารถตรงตามรายวิชาที่จัดตามแผนการเรียน ได้แก่

1. หมวดวิชาพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา สุขศึกษา พลศึกษา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ลูกเสือและวิชาองค์การวิชาชีพ ฯลฯ ให้จัดครูในหมวดนั้นๆ เข้าสอนเช่น กลุ่มวิชาภาษาไทย ให้จัดครูภาษาไทยเข้าสอน กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ให้จัดครูวิทยาศาสตร์เข้าสอน กลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ให้จัดครูภาษาอังกฤษเข้าสอน เป็นต้น

2. หมวดวิชาชีพ ในแต่ละประเภทวิชา จะประกอบด้วยกลุ่มวิชาชีพหรือสาขาหลากหลาย การจัดครูเข้าสอนในกลุ่มวิชาชีพหรือสาขาใด ต้องจัดครูที่มีวุฒิและทักษะตรงตามรายวิชาในกลุ่มวิชาหรือสาขานั้น เช่น กลุ่มวิชาช่างกลโรงงาน ให้จัดครูที่มีวุฒิความรู้ด้านช่างกลโรงงานเข้าสอน กลุ่มวิชาประมง ให้จัดครูที่มีวุฒิความรู้ด้านการประมงเข้าสอน หรือกลุ่มวิชาอาหารและโภชนาการ ให้จัดครูที่มีวุฒิด้านอาหารและโภชนาการเข้าสอน หรือกลุ่มวิชาการขาย ให้จัดครูที่มีวุฒิด้านการขายหรือการตลาดเข้าสอน เป็นต้น

3. หมวดวิชาเลือก ประกอบด้วยกลุ่มวิชา ดังนี้

3.1 กลุ่มวิชาชีพเลือก

3.2 วิชาเลือกเสรี

3.3 การฝึกงาน

กลุ่มวิชาชีพเลือก ถ้านักเรียนเลือกรายวิชาในกลุ่มวิชาชีพใด ก็ให้จัดครูผู้สอนที่มีวุฒิในรายวิชาชีพนั้นๆ เข้าสอน เช่น นักเรียนสาขาพาณิชยกรรม กลุ่มวิชาการบัญชี และเลือกเรียนรายวิชาภาษาญี่ปุ่นจากกลุ่มวิชาการสื่อสารธุรกิจ ให้จัดครูที่มีวุฒิทางด้านภาษาญี่ปุ่นเข้าสอน เป็นต้น

กลุ่มวิชาเลือกเสรี เป็นกลุ่มวิชาที่นักเรียนจะเลือกเรียนจากรายวิชาชีพหรือวิชาใดนอกเหนือจากวิชาชีพได้ตามความสนใจและความต้องการ การจัดครูเข้าสอนจะต้องจัดครูที่มีวุฒิหรือผู้ที่มีประสบการณ์เข้าสอน เช่น รายวิชาพระพุทธศาสนา อาจนิมนต์พระมาช่วยสอน เป็นต้น

การฝึกงาน จัดให้มีครูที่มีวุฒิในงานอาชีพที่นักเรียนฝึกงาน เป็นผู้ดูแลควบคุมประสานกับวิทยากรในสถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ แหล่งวิทยาการ มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1. การศึกษาและฝึกงานอาชีพในแหล่งวิทยาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ จัดส่งนักเรียนไปศึกษาและฝึกงานยังแหล่งวิทยาการ ให้แหล่งวิทยาการเป็นผู้ประเมินผล และส่งผลการเรียนให้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งนักเรียนไปศึกษาและฝึกงาน

2. การศึกษาและฝึกงานอาชีพ ในสถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระการประเมินผลการ ศึกษาและการฝึกงานให้เป็นหน้าที่ของผู้ทำหน้าที่ฝึกงานอาชีพและครู - อาจารย์ ผู้ควบคุมการฝึกงานอาชีพของ นักเรียนประเมินผลร่วมกัน ดังนี้

2.1 โรงเรียนจัดให้มีครู - อาจารย์ สอนความรู้ภาคทฤษฎีงานอาชีพ และประเมินผลการเรียน และนำผลการเรียนนี้ไปรวมกับผลการศึกษา และฝึกงานอาชีพ (ภาคปฏิบัติ)ตามอัตราส่วนที่กำหนด

2.2 โรงเรียนจัดให้มีครู - อาจารย์ เป็นผู้ประสานงานและตรวจเยี่ยมการศึกษา และฝึกงาน อาชีพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2.3 โรงเรียนจัดให้มีสมุดบันทึกการปฏิบัติงานประจำตัวของนักเรียน และสมุดบันทึกเวลาการ ฝึกงานอาชีพของนักเรียน ทั้งนี้ให้โรงเรียนขอความร่วมมือผู้ที่ทำหน้าที่ฝึกงานอาชีพให้แก่นักเรียนเป็นผู้ตรวจ ควบคุมสมุดบันทึกทั้ง 2 อย่างสม่ำเสมอ และเป็นผู้ประเมินผลการศึกษาและฝึกงานอาชีพร่วมกับครู - อาจารย์ผู้ ควบคุมของโรงเรียน

ด้านครูผู้สอน

1. สถานะและบทบาทของครู และปัญหาเกี่ยวกับครู

วัฒนธรรมการยกย่องครูในสังคมไทยว่าเป็นปูชนียบุคคลเกิดขึ้นสืบเนื่องมาแต่ครั้งพระสงฆ์ทำหน้าที่ผู้นำ ทางศาสนาควบคู่ไปกับหน้าที่ครูในการจัดการศึกษาสมัยโบราณ ล่วงมาในสมัยรัตนโกสินทร์ แม้จะมีขรรวาสทำ หน้าที่ครูแทนพระสงฆ์ การให้ความเคารพยกย่องครูตามวัฒนธรรมดั้งเดิมยังคงมีอยู่ เพราะผู้ที่ทำหน้าที่ครู ประพฤติตนให้เป็นแบบฉบับที่ดีงาม ซึ่งแนะสั่งสอนอบรมให้คนอื่น ๆ ได้เรียนรู้ และทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อ สังคมต่อไป ครูรุ่นแรกๆ ที่เป็นขรรวาสได้รับการฝึกหัดให้มีความรู้ความสามารถในการทำหน้าที่ครู ในชุมชนที่ ห่างไกลความเจริญ ผู้เป็นครูได้รับการยอมรับนับถือว่าเป็นผู้รู้เชี่ยวชาญ เป็นที่ปรึกษาของชุมชน สังคมไทย เปรียบเทียบครูเสมือนแสงเทียนส่องทางชีวิตของเยาวชนไทย อาชีพครูเป็นอาชีพที่คนสมัยก่อนถือว่าเป็นอาชีพที่ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี การเป็นข้าราชการครูเป็นที่นับหน้าถือตา และเป็นที่ภาคภูมิใจของวงศ์ตระกูล

สภาพภาพของครูไทยมีการเปลี่ยนแปลงในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดภาวะ เศรษฐกิจตกต่ำและเงินเฟ้อ มีผลทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น จรัส สุวรรณเวลา (2538) อธิบายว่ารัฐบาลไม่สามารถ ปรับเงินเดือนข้าราชการให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป กำลังซื้อช่วงหลังสงครามโลก ครั้งที่สองมีเพียงร้อยละ 15 ของกำลังซื้อก่อนสงคราม ข้าราชการทุกฝ่ายรวมทั้งครูต้องหารายได้เพิ่ม การ กำกับดูแลเสื่อมถอย และกอบกับการเร่งเพิ่มปริมาณการผลิตครูเพื่อรองรับการขยายการศึกษาทุกระดับ ทำให้ คุณภาพการผลิตลดลง คุณภาพของครูต่ำลงทั้งในส่วนที่เป็นครูก่อนประจำการและครูประจำการ สภาพการณ์ เหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้สภาพภาพของครูตกต่ำลง

ในขณะที่สภาพภาพของครูโดยทั่วไปตกต่ำลงกว่าสมัยก่อน สังคมไทยกลับคาดหวังการแสดงบทบาท และการทำหน้าที่ของครูสูงขึ้นกว่าสมัยโบราณ ขรรวาสผู้ที่ทำหน้าที่ครูแทนพระสงฆ์ในสมัยก่อนมีหน้าที่หลักใน

การสั่งสอนอบรมกุลบุตรกุลธิดาให้อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น และมีความประพฤติดีงาม (เดช บุคนาท. 2517 ; Attagara, Tanboontek, and Tunsiri. 1976) เมื่อมีการขยายการศึกษาให้เป็นระบบ โรงเรียนมีขนาดใหญ่ขึ้น และมีจำนวนมากขึ้น จำเป็นต้องมีระบบการบริหารงานและบุคคลที่เป็นแบบฉบับ ครูจึงต้องทำหน้าที่บริหารและจัดการในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ในช่วงที่มีการเร่งรัดพัฒนาชนบทตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รัฐบาลคาดหวังให้ครูระดับประถมศึกษา ที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศทำหน้าที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาชุมชนควบคู่ไปกับการพัฒนาการด้วย ต่อมาในระยะที่แนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์เรื่องทรัพยากรมนุษย์เป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา นักการศึกษาในระยะ 30 ปีที่ผ่านมาเชื่อมั่นว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ (Aaams. 1977 ; Foster. 1977 ; Bowles. 1970 ; Schultz. 1963) บทบาทของครูจึงเพิ่มขึ้นในฐานะเป็นผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และในช่วงทศวรรษที่ 1990 แนวความคิดของนักบริหารธุรกิจเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรโดยการจัดการทรัพยากรมนุษย์เริ่มเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษา ครูในฐานะสมาชิกของสถานศึกษา ซึ่งเป็นองค์กรรูปแบบหนึ่ง จึงมีบทบาทในการจัดการทรัพยากรมนุษย์เพิ่มขึ้นด้วย (Carrell, Kuzmits and Elbert. 1992) ครูซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ยังต้องพัฒนาตนเอง นอกเหนือจากการพัฒนาผู้เรียนด้วย (วิระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2537) และในกระบวนการพัฒนาบุคคลนั้น ครูต้องแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้ทันกับความต้องการของสังคมที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว นั้นหมายความว่า ครูในปัจจุบันต้องเป็นนักวิจัยด้วย

ครูในปัจจุบันมีหน้าที่ความรับผิดชอบมากขึ้น และต้องแสดงบทบาทหลายด้าน หน้าที่และบทบาทของครูแยกกล่าวได้เป็น 6 ด้าน ดังนี้

1.1 หน้าที่และบทบาทด้านการสั่งสอนอบรม จากโครงการศึกษาแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไกรยุทธ ธีรตยาจินันท์ (2513) สรุปว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีทัศนะว่า การสั่งสอนคือการศึกษาให้มีความรู้แก่ผู้เรียน ส่วนการอบรมคือการฝึกจิตใจของผู้เรียนให้ซึมซาบจนติดเป็นนิสัย ครูมีหน้าที่หลักคือ หน้าที่การสั่งสอน อบรม ครูต้องสอนให้ผู้เรียนมีวิชาการที่ดี ที่ถูกต้อง แน่นแฟ้น มีความรู้ความสามารถ และมีหลักการในการปฏิบัติทำมาหากินได้ต่อไป ครูต้องฝึกหัดอบรมจิตใจ และความประพฤติของผู้เรียน ให้รู้เหตุรู้ผล และความผิดชอบชั่วดี รู้จักสร้างสรรค์ตามแนวทางที่สุจริตยุติธรรม และครูต้องสั่งสอนอบรมให้ผู้เรียนมีกำลัง และสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจ ส่วนวิธีการเสนอแนะและอบรมที่ได้ผลนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริว่าควรจะเป็นการอบรมสั่งสอนในรูปของการชักชวน ย้ำลักษณะของการใช้เหตุผลที่น่าเชื่อถือ (Convincing) ให้ผู้เรียนยอมรับ วิธีการสั่งสอนอบรมนี้จะได้ผลต่อเมื่อผู้สอนมีความเป็นครู มีจิตใจเป็นครูที่แท้ เป็นแบบฉบับ เป็นผู้นำ และเป็นที่พึ่งที่แท้จริงของศิษย์ คุณสมบัติของครูที่แท้ และครูตามแบบฉบับคือ ครูที่พร้อมด้วยคุณธรรม เช่น ความเมตตาปราณี ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ อุดมคติ ความขยันอดทนอดกลั้นอดทนอดทน เป็นต้น และฝึกฝนตนเองให้แตกฉานแม่นยำชำนาญในวิชาความรู้ และวิธีสอนเพื่อสามารถอบรมสั่งสอนได้อย่างกระจ่างแจ้ง และถูกต้องสมบูรณ์ รวมทั้งต้องบำเพ็ญตนประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีงาม เป็นแบบอย่างให้แก่ศิษย์

1.2 หน้าที่และบทบาทด้านการประเมินและการวัดผลการศึกษา ครูมีหน้าที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ หน้าที่และบทบาทการเป็นผู้วัดและประเมิน การวัดและการประเมินผลการศึกษาในวันนี้จะมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามากขึ้น ลิน (Linn. 1989) กล่าวว่าในการเรียนการสอนครูใช้ประโยชน์จากการวัดผลวินิจฉัยข้อบกพร่อง

ของผู้เรียน ติดตามดูความก้าวหน้าของผู้เรียน ตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของการเรียนการสอนหรือไม่ และใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน รวมทั้งประเมินผลการเรียน และผลการสอน นอกจากนี้ในการบริหารการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษายังเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารระดับสูงในการวัดประสิทธิภาพของการดำเนินงาน การรับรองวิทยฐานะ และการประกันคุณภาพ ครูทุกคนจึงต้องมีความรู้ ความสามารถในการสร้างแบบวัด ใช้แบบวัดได้ พัฒนาโครงการประเมิน และดำเนินการประเมินผลได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และเป็นธรรม

1.3 หน้าที่และบทบาทด้านการให้คำปรึกษาแนะแนว โดยที่ผู้เรียนที่เข้ามาในระบบโรงเรียน มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เป็นครูต้องช่วยเหลือชี้แนะให้ผู้เรียนแต่ละคนพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้ความสามารถได้เต็มศักยภาพของแต่ละคน การให้คำปรึกษาแนะแนวเป็นงานบริการที่สำคัญอีกด้านหนึ่งที่ครูจะช่วยให้นักเรียนพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้ โรงเรียนที่มีบริการการให้คำปรึกษาแนะแนวที่ดี จะลดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน ความขัดแย้ง และสร้างเสริมความสามัคคี ตลอดจนคุณธรรมด้านอื่นๆ รวมทั้งช่วยชี้แนะแนวทางการศึกษาต่อการเลือกอาชีพ และการปรับตัวการใช้ชีวิตในสังคมให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี (Bar - Tal and Saxe. 1978 ; Travers. 1973)

1.4 หน้าที่และบทบาทด้านการบริหารและนิเทศ ภาระหน้าที่ด้านการบริหารในระบบการศึกษาปัจจุบันมีขอบข่ายกว้างขวางในระดับชาติและนานาชาติ ระดับกระทรวง กรม กอง และระดับโรงเรียน ครูที่ทำหน้าที่บริหารมีภาระหน้าที่แตกต่างกันตามตำแหน่ง ครูที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหน่วยงานจะมีบทบาทในการตัดสินใจ วางแผน ประสานงาน ติดตามกำกับ ดูแล ควบคุม และประเมินผลการดำเนินงานสูงกว่าครูทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนหรือหน่วยงานต้องรับผิดชอบการพัฒนาทุกด้านตั้งแต่งานวิชาการ บุคลากร อาคารสถานที่ บริเวณ วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ งานบริการ และธุรการ งานเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และเสริมสร้างความเจริญให้กับสังคม (พนัส หันนาคินทร์. 2524 ; D'Silva, E., 1980) นอกจากนี้ครูยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ คือให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและชี้แนะให้เพื่อนครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ทำหน้าที่สอน เกิดความงอกงาม และมีการพัฒนางานในความรับผิดชอบ (Harris and Monk. 1992 ; Sergiovanni. 1991 ; คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 ; กรมวิชาการ. 2534)

1.5 หน้าที่และบทบาทด้านที่เกี่ยวข้องกับชุมชน นอกเหนือจากหน้าที่และบทบาทของครูในโรงเรียนทั้ง 4 ด้านที่กล่าวข้างต้นแล้ว ครูยังมีหน้าที่และบทบาทเวลาที่อยู่นอกโรงเรียนอีกด้วย เพราะครูเป็นสมาชิกของสังคม และเพราะนโยบายการจัดการศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนและสังคม โดยการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ครูต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองเพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการสั่งสอนอบรมนักเรียน ต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำชุมชน เพื่อประสานงานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน (คณะกรรมการข้าราชการครู. 2528 ; Unesco. 1966 ; Harris and Monk. 1992)

1.6 หน้าที่และบทบาทด้านที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเองคุณสมบัติของการเป็นครูที่ดีประการหนึ่ง คือการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ คุณธรรม และสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจดียิ่งขึ้น ในด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถ ครูต้องสวมนบทบาทนักวิจัยแสวงหาความรู้ใหม่ และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ต้องสวมนบทบาทผู้เรียน ฝึกฝน ค้นคว้าวิทยาการ ในด้านการพัฒนาคุณธรรม และสุขภาพกายและใจ ครูต้อง

ประเพณีปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างให้เหมาะสมและควรแก่การที่คนทั่วไปให้ความเคารพยกย่อง (ไกรยุทธ ชีรตยา คีนันท์. 2531 ; คณะกรรมการข้าราชการครู. 2528 ; Stoll. 1992)

กล่าวโดยสรุปรวม หน้าที่และบทบาทของครูตามความคาดหวังของสังคมมีมากขึ้น และเป็นหน้าที่ที่หนัก รวมนทั้งมีอุปสรรคในการทำหน้าที่ ไกรยุทธ ชีรตยา คีนันท์ (2531) กล่าวว่าแม้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงตระหนักในเรื่องนี้ แต่ก็ทรงมีพระราชดำริว่า ครูทุกคนต้องทำหน้าที่ของตนเพื่อสร้างเสริมให้บ้านเมืองก้าวหน้า และสร้างบารมีของตน อาชีพครูเป็นอาชีพที่สร้างบารมี เพราะได้สร้างลูกศิษย์จำนวนมากให้มีความรู้ และเป็นมนุษย์ที่มีประโยชน์ต่อสังคม ครูจึงเป็นอาชีพที่ยากจะหาอาชีพอื่นเทียบได้ยากในการสร้างอนุชนรุ่นหลัง

ความสำคัญของครูที่มีคุณภาพ เป็นที่ประจักษ์ชัดจากการศึกษาวิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของครูดังที่ได้กล่าวมาแล้ว แต่ในอดีตที่ผ่านมาผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการบริหาร วิธีการสอน สถานที่ศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์การศึกษา มากกว่าที่จะให้ความสนใจกับเรื่องตัวครู (ไกรยุทธ ชีรตยา คีนันท์. 2531) ทั้งๆ ที่การจัดการศึกษาเป็นภารกิจที่ใช้กำลังคนมากที่สุด งบประมาณในการดำเนินงานของโรงเรียน และหน่วยงานการศึกษาประมาณร้อยละ 85 ถูกใช้เป็นเงินเดือน ค่าตอบแทนให้กับครูและบุคลากร (Schug, M. C., 1983) โชคดีที่ในช่วง 15 ปีที่ผ่านมาคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสนใจ และพยายามหามาตรการในการปฏิรูปการฝึกหัดครู การพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยตั้งคณะอนุกรรมการทำหน้าที่ศึกษาสภาพปัญหาการผลิตและการใช้ครู วางพื้นฐานการปฏิรูป และจัดทำแผนปฏิบัติการหลักสำหรับการปฏิรูป (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 ; อนุกรรมการปฏิรูปการฝึกหัดครู. 2526 ; เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ. 2531) ผลจากการศึกษาวิจัยของคณะอนุกรรมการดังกล่าวประกอบกับผลการประเมินสภาพการจัดการศึกษาและการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พจน์ สะเพียรชัย. 2529 ; คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535) สรุปปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้ครูได้เป็น 2 ด้าน ดังต่อไปนี้

ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้ครูด้านปริมาณ เกิดจากการขาดกลไกการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายผลิตครูกับฝ่ายใช้ครู และการขาดเอกภาพในการผลิตครูและการใช้ครู สิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญคือ สถาบันฝึกหัดครูมีจำนวนมาก มีหลายสังกัด และมีการจัดการฝึกหัดครูหลายประเภท ทำให้กระบวนการผลิตไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ครูบางสาขาขาด และบางสาขาเกินความต้องการ ในระยะหลังยังพบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านวิชาชีพครูหางานทำยากกว่าสาขาวิชาอื่น และต้องใช้เวลาหางานโดยเฉลี่ย 6 เดือนเศษ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2538) ในด้านของฝ่ายใช้ครูมีปัญหาในเรื่องการขาดเอกภาพและขาดการประสานงาน เช่นเดียวกัน เพราะระบบโรงเรียนของไทยขึ้นกับหลายสังกัด โรงเรียนหลายแห่งไม่มีแผนการใช้ครูจึงมีการใช้ครูไม่เหมาะสม นอกจากนี้การจัดสรรครูให้แก่ โรงเรียนต่างๆ ยังขาดความเสมอภาค มีผลทำให้โรงเรียนหลายแห่งมีครูไม่ครบชั้น และไม่ครบวิชาตามหลักสูตร ยิ่งไปกว่านั้นครูในโรงเรียนหลายแห่งโดยเฉพาะในโรงเรียนชนบทยังถูกขอยืมตัวมาช่วยราชการ ทำให้ปริมาณครูในชนบทขาด และปริมาณครูในเมืองเกินความต้องการ

ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้ครูด้านคุณภาพ มีสาเหตุมาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และจากระบบการบริหารบุคลากรที่ไม่มีคุณภาพ ในด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคมมีผลทำให้สถานภาพของครูตกต่ำลง ครูส่วนใหญ่โดยเฉพาะครูในชนบทต้องดิ้นรนหารายได้พิเศษเพิ่มเพื่อการ

ดำรงชีพตามสถานภาพของครู รายรับของครูไม่พอกับรายจ่าย ครูร้อยละ 83 ต้องกู้เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นประจำ และมีครูเพียงร้อยละ 50 ที่มีเงินพอใช้อย่างประหยัด (คณะกรรมการการศึกษา สมาพันธ์ครู. 2534) สภาพเหล่านี้มีผลทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของครูลดลง การติดตาม กำกับ ดูแลลดหย่อนลง นอกจากนี้ความบกพร่องในการบริหารบุคลากรของโรงเรียนเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพ เพราะสถานะที่ตกต่ำ แต่สังคมคาดหวังบทบาทของครูสูงขึ้น ทำให้ครูเกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ ความไม่เสมอภาคในการพิจารณาความดีความชอบ และการมอบหมายงานก็มีส่วนทำให้ครูขาดขวัญ และกำลังใจในการทำงาน

ในช่วง 15 ปีนี้สภาพปัญหาเกี่ยวกับครูที่กล่าวมาข้างต้นเริ่มเป็นที่ตระหนักกันมากขึ้น และหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้พยายามศึกษาวิจัยหามาตรการที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวตลอดมา มาตรการที่จะใช้ต้องใช้ควบคู่ไปพร้อมๆ กันในการแก้ปัญหาด้านการผลิตครู การใช้ครู แต่เมื่อพิจารณาถึงจำนวนครูในปัจจุบันที่ประจำการทำหน้าที่สอนในสถานศึกษาต่างๆ จะเห็นว่ามีจำนวนมาก และมีปริมาณสูงกว่าจำนวนครูที่ผลิตได้ในแต่ละปี การแก้ปัญหเกี่ยวกับครูที่ฝ่ายการใช้ครูจึงมีความสำคัญเร่งด่วน เพราะถ้าสามารถหามาตรการมาดำเนินการแก้ไขให้มีประสิทธิภาพในการใช้ครูสูงขึ้น ย่อมจะมีผลทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพดีขึ้นด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงเห็นสมควรให้มีการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการใช้ครูอย่างจริงจัง เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางกำหนดนโยบายในการใช้ครูให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ด้านวัสดุ - ครุภัณฑ์

คำว่า “วัสดุ” ตามพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 หมายถึงวัสดุที่นำมาใช้ หรือวัสดุก่อสร้าง วัสดุสำนักงาน วัสดุตามความหมายของสำนักงานประมาณคือ วัสดุสิ้นเปลือง เปลี่ยนสลายตัวได้ในเวลาอันสั้น หรือวัตถุที่นำมาใช้เพื่อการสร้างซ่อมแซม บำรุงรักษาทรัพย์สิน วัสดุบางชนิดมีอายุยืนยาว แต่ราคาต่อหน่วยไม่เกิน 1,000 บาท หรือซื้อครั้งหนึ่งไม่เกิน 1,000 บาท ก็ถือเป็นวัสดุ เครื่องประกอบ เครื่องช่วยบางชนิดอยู่ในข่ายที่เป็นอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ เช่น คีม ไขควง ซึ่งมีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 1,000 บาท สำนักงานประมาณถือเป็นวัสดุ ถ้ารวมกับครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 รวมเรียกว่า “พัสดุ”

คำว่า “อุปกรณ์” ตามพจนานุกรมฉบับที่กล่าวถึงข้างต้น หมายถึง เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องช่วย เครื่องประกอบ เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ช่วยในการเรียนการสอน ได้แก่ กระดานดำ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องมือ อุปกรณ์อื่นรวมถึงครุภัณฑ์สำนักงาน หรือครุภัณฑ์การศึกษา (ที่มีราคาต่อหน่วยเกิน 1,000 บาท) เช่น เครื่องพิมพ์ดีด กล้องจุลทรรศน์ โต๊ะเก้าอี้ เครื่องจักรกล เป็นต้น

คำว่า วัสดุ อุปกรณ์การศึกษา หรือวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน (Instructional Materials and Equipment) หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนและในสำนักงาน ซึ่งมีความหมายรวมถึงวัสดุสิ้นเปลือง เช่น กระดาษ ไม้ เหล็ก ขอล็ค กาว ลวด โปสเตอร์ ตลอดจนอุปกรณ์ครุภัณฑ์ เช่น กระดานดำ แผ่นป้ายนิเทศ เครื่องเทป วิทยุ โทรทัศน์ เครื่องฉาย และเครื่องใช้ต่างๆ หนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์ ใบงาน (Instruction Sheet) ชุดการเรียน เช่น ชุดการเรียนรายบุคคล (Individualized Instruction) ชุดการเรียนการสอนโปรแกรม (Programmed Instruction) และโมดูล (Module) เป็นต้น

คำว่า การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารที่นำมาใช้กับการดำเนินงานตามวงจรพัสดุ เช่น นำกระบวนการบริหาร (การวางแผน การกำหนดระบบงาน การกำหนดผู้รับผิดชอบ การควบคุมงาน ฯลฯ) มาใช้ เพื่อการจัดซื้อจัดหา (Procurement) เพื่อการใช้ (Utilization) เพื่อการบำรุงรักษา (Maintenance) และเพื่อการจำหน่าย เป็นต้น

การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษาที่มีประสิทธิภาพมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอน หรือการจัดการศึกษา เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์การศึกษามีบทบาทต่อการสื่อความหมาย การช่วยการดำเนินงาน การสร้างเจตคติต่อการทำงาน สร้างมโนทัศน์ที่ถูกต้องรวดเร็ว ต่อการเรียนการสอนหรือการจัดการศึกษา บทบาทของการบริหารจึงมีความหมายและความสำคัญสูงต่อการแสวงหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษาที่เหมาะสมพอเพียง มีคุณค่า และประโยชน์ต่องานต่อการใช้สอย การบำรุงรักษา ซ่อมแซม การทำลาย จำหน่ายและการทดแทน เป็นต้น

การบริหารพัสดุ หรือวัสดุอุปกรณ์ ในวงการธุรกิจ และในยุควิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เช่น ปัจจุบัน กลายมาเป็นประเด็นสำคัญยิ่งจนเกิดปรัชญา หลักการบริหารวัสดุ ตลอดจนจริยธุรกิจขึ้นเป็นการเฉพาะ เช่น ลดการเก็บสต็อก ลดความเอาใจใส่วัสดุราคาต่ำ (Low Price – Less Effort) การใช้คอมพิวเตอร์ช่วย และเลิกการควบคุมด้วยบัตรคุมวัสดุ วัสดุคงเหลือที่มีมูลค่าอยู่ในบัญชีคงเหลือต้องมีมูลค่าที่เป็นจริง เห็นได้ชัดว่า การบริหารวัสดุได้รับการเอาใจใส่ มีความเป็นศาสตร์มากขึ้น

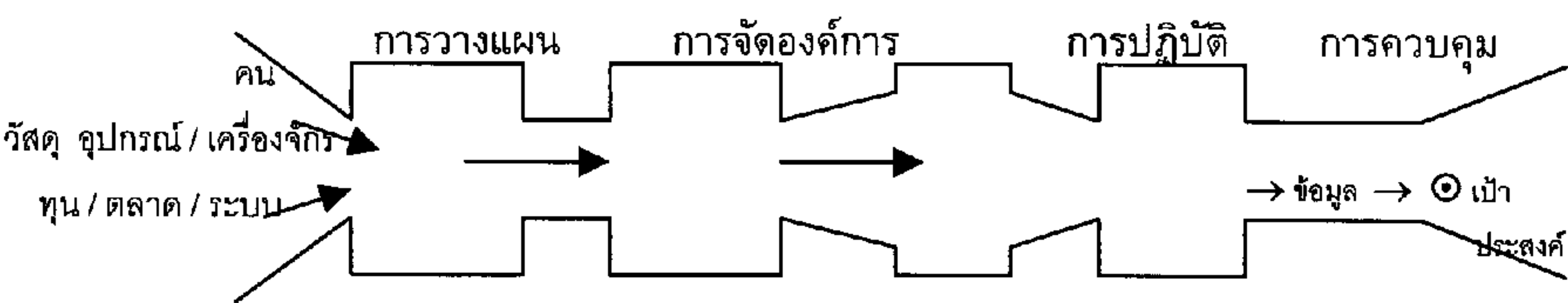
แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารวัสดุอุปกรณ์นับวันจะมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาในอัตราความเร็วที่สูงขึ้นเรื่อยๆ เป็นศาสตร์มากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะพัฒนาการทางสังคมและโลก พัฒนาการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจการเมืองและการบริหาร โดยเฉพาะแนวความคิดในการบริหารงานที่มีการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพสูง เช่น คอมพิวเตอร์ การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ระบบงาน เครื่องมืออัตโนมัติ เป็นต้น

องค์การทางการศึกษา ก็เหมือนองค์กรอื่นๆ หรือเหมือนสำนักงานทั่วไป ซึ่งมีหน้าที่หรือภารกิจส่วนหนึ่ง ในการจัดเก็บเอกสารและบริหารงานเอกสาร เอกสารหรือวัสดุ เป็นสื่อกลางในการบันทึกข้อมูล แต่ข้อมูลก็อาจบันทึกลงในสื่อกลางอื่นได้ เช่น เทป แผ่นเสียง ไมโครฟิล์ม ข้อมูลอาจเป็นตัวเลข ตัวหนังสือ สัญลักษณ์ งานที่เกี่ยวกับข้อมูลจึงมีทั้งการสร้างการรวบรวม การอ่าน การเขียน การจัดประเภท การเก็บ การเปรียบเทียบ การส่ง การเก็บรักษาและการทำลาย โดยสรุปก็คือองค์การเกี่ยวข้องกับเรื่องต่างๆ หลายเรื่อง หรือมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ หลายเรื่อง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากร บัญชี พัสดุ กฎหมาย การขาย การซื้อ เป็นต้น เพราะฉะนั้นองค์กรจำเป็นต้องบริหารสิ่งที่เกี่ยวข้องนั้น โดยเฉพาะการบริหารพัสดุ หรือวัสดุอุปกรณ์ ก็มีได้วันยิ่งกว่านั้นยังมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในวิธีการ เป้าหมายของการบริหารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงพัฒนาทางวิชาการดังกล่าวแล้ว

ขอบเขตของการบริหารพัสดุ

แนวความคิดในการบริหารงานสมัยใหม่ขององค์กร จึงเป็นการดำเนินงานข้อมูลให้บรรลุเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยการบริหาร เช่น คน อุปกรณ์ เครื่องจักร วัสดุสิ่งของ ทุน ตลาดและระบบ รวม

ทั้งอัตราระบบการบริหารซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การปฏิบัติ และการควบคุม ดังแผนภูมิข้างล่าง

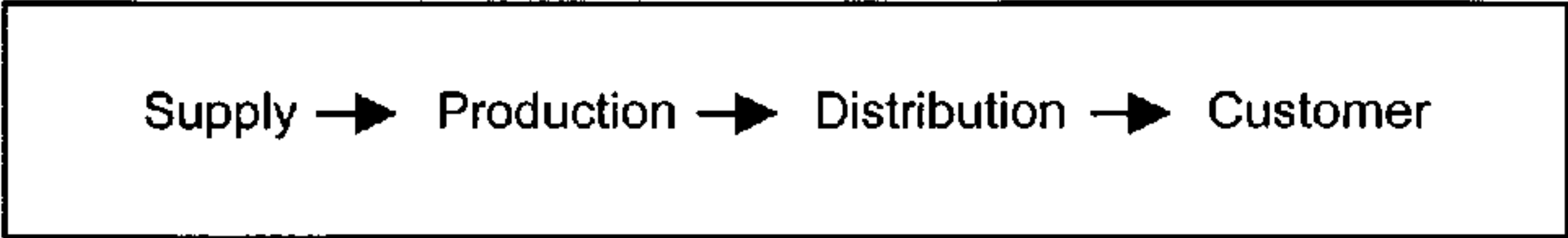

ภาพประกอบ 2 แสดงกระบวนการบริหารและการใช้ทรัพยากร

การบริหารพัสดุเป็นงานที่มีลักษณะเกี่ยวพันกับการบริหารงานอื่นๆ หลายด้านนับตั้งแต่การวางแผน และการบริหารแผน การบริหารงานบุคคล ระบบบัญชี กฎหมาย งานช่าง และการใช้เครื่องคำนวณ อิเล็กทรอนิกส์ ฉะนั้นการบริหารพัสดุสมัยนี้จึงต้องการผู้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะสาขามาบริหาร จนกลายเป็นวิชาชีพใหม่ซึ่งต้องมีประสบการณ์โดยเฉพาะ รวมทั้งต้องมีการวางแผนสรรหา และฝึกฝนผู้ทำงานด้านนี้ โดยเฉพาะ (ปรีชา จำปารัตน์. 2530 : 6)

การบริหารพัสดุขององค์การธุรกิจ ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่เรียกว่า การบริหารพัสดุดลอดวงจรธุรกิจ (Managing the Total Materials Pipeline) นั่นคือ บริหารตามหน้าที่ขององค์การธุรกิจ ได้แก่ การจัดหา การผลิต และการจำหน่าย วงจรธุรกิจลักษณะนั้นจึงเริ่มที่จัดซื้อจัดหาพัสดุดตามความต้องการวัตถุดิบ เครื่องมือ อุปกรณ์ของใช้ หรือความต้องการปลายทางคือ การตลาด และการผลิต จะไม่จัดซื้อพัสดุดสำรองไว้มาก่อน ถ้าปลายทางยังไม่ต้องการอาจไม่จำเป็นต้องมีโกดังหรือคลังสินค้าหรือมีก็ใช้พื้นที่น้อย เพียงเพื่อรอการผลิตเท่านั้น เมื่อเข้าสู่กระบวนการผลิตแล้วสินค้าสำเร็จรูปนั้นก็คือรีบกระจายไปสู่ลูกค้า หรือเข้าสู่ระบบการจัดจำหน่ายโดยเร็วที่สุด

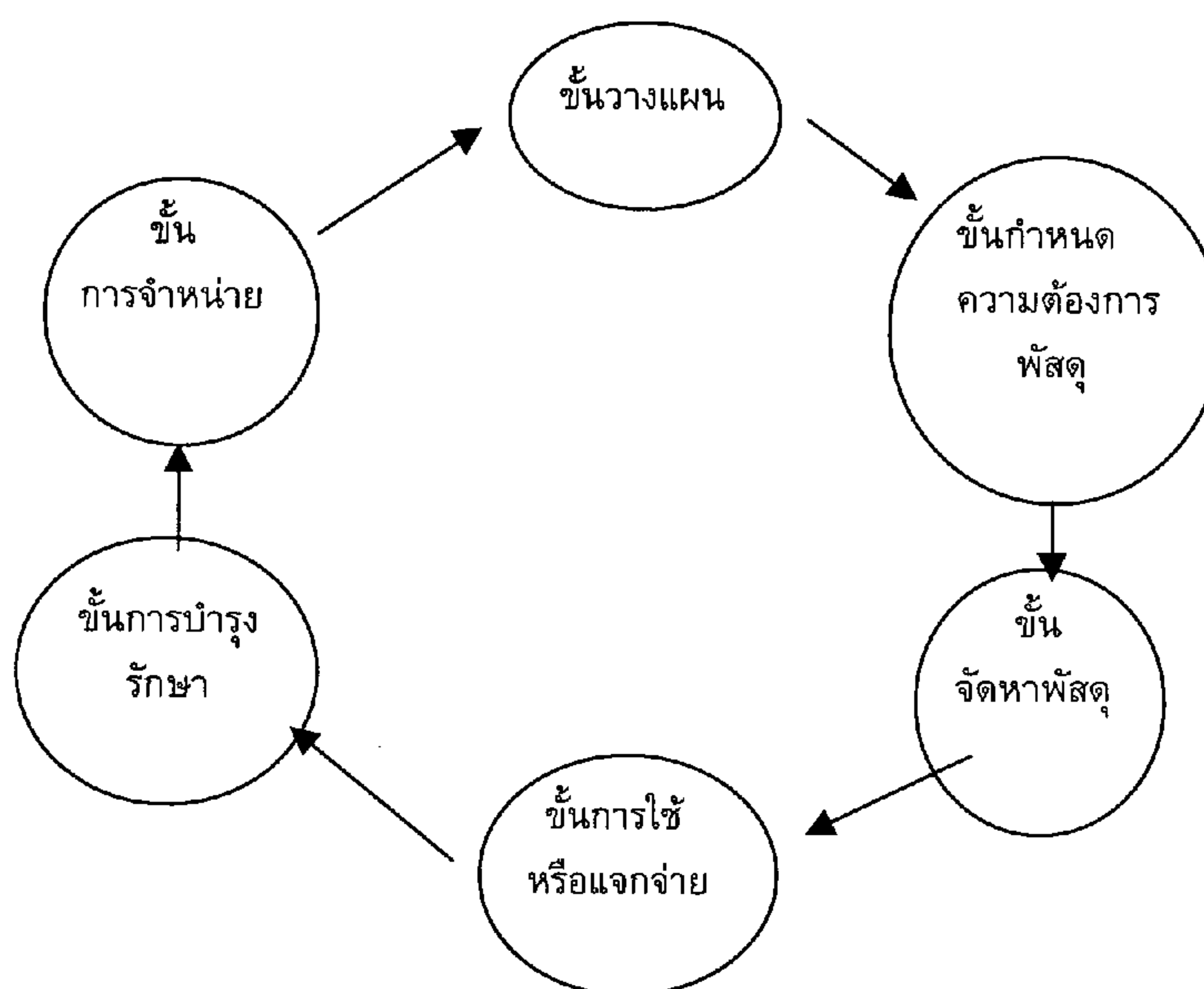
การบริหารพัสดุดตามวงจรธุรกิจ จำเป็นต้องเชื่อมสัมพันธ์ในกระบวนการต่อวงจรธุรกิจ ให้เหมือนกับน้ำไหลผ่านท่อโดยไม่มีการอุดตัน ธุรกิจบางประเภทต้องบริหารพัสดุด โดยอาศัยหลักการบริหารการผลิตแบบผลักดัน (push) กล่าวคือ วงจรพัสดุดขึ้นอยู่กับกระบวนการผลิต และความสามารถของเครื่องจักร และถ้าผลิตได้มากก็ต้องวางแผนการตลาดให้ขายได้มากเท่านั้นดังนั้นการวางแผนความต้องการพัสดุดเพื่อป้อนเข้าสู่การผลิตจึงต้องสอดคล้องต่อเนื่องกัน ดังภาพที่ 1 หรือระบบต่อเนื่อง ดังนี้

การบริหารพัสดุตลอดวงจรธุรกิจมีงานหลักสำคัญ 2 เรื่อง คือ

1. บริหารเรื่องการจัดหา และบริหารการผลิต ให้เกิดความสัมพันธ์ต่อกัน กล่าวคือจัดระบบงาน ด้านการวางแผนความต้องการพัสดุ การจัดซื้อจัดหา การควบคุมพัสดุดังเหลือ การควบคุมการสั่งซื้อให้สัมพันธ์เชื่อมโยง ต่อเนื่องกันกับการวางแผนการผลิต และการวางแผนการตลาด

2. การบริหารคลังพัสดุ และการกระจายสินค้า เมื่อคลังพัสดุมีหน้าที่เก็บรักษาและแจกจ่ายพัสดุนอกจากคลัง กระบวนการกระจายสินค้าออกจากคลังพัสดุ กระบวนการกระจายสินค้าออกจากคลังพัสดุ เช่น กระบวนการรับใบสั่งจากลูกค้า การจัดระบบออกไปสำคัญต่างๆ ที่เกี่ยวกับการกระจายสินค้า หรือระบายสินค้าออกจากคลังไปยังลูกค้า การขนส่ง จะต้องเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน กระบวนการในการควบคุมสินค้าคงเหลือ การจัดหาการผลิตใหม่มาแทนที่จำเป็นต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ภาพประกอบ .3 แสดงวงจรการพัสดุ

องค์การทางธุรกิจถือว่าการบริหารงานพัสดุ หรือวัสดุอุปกรณ์ในลักษณะการส่งกำลังบำรุง คือมีการกำหนดความต้องการ การจัดส่งวัตถุดิบที่โรงงานต้องการและการส่งผลผลิตเพื่อจำหน่าย เป็นการนำเอาวิทยาการ และศิลปะการบริหารมาใช้เพื่อสนองความต้องการและวัตถุประสงค์ขององค์กร

แนวคิดในการบริหารวัสดุอุปกรณ์ การศึกษาในที่นี้จึงเป็นแนวคิดที่นำเอากระบวนการบริหารมาบริหารงานพัสดุในแต่ละขั้นตอนของวงจรพัสดุ กล่าวคือการวางแผนงานกำหนดความต้องการพัสดุ การจัดหาพัสดุ การใช้หรือการแจกจ่าย การบำรุงรักษาและการจำหน่าย ในแต่ละขั้นตอนของวงจรพัสดุ เช่น การจัดหาพัสดุสามารถนำเอากระบวนการบริหารมาประยุกต์ใช้เพราะกระบวนการบริหารประกอบด้วย การวางแผน ได้แก่ การกำหนดนโยบายการจัดหาพัสดุ กำหนดโครงการ หรือขั้นตอนการทำงาน เวลาและงบประมาณการจัดหาพัสดุ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือแบ่งส่วนงานในองค์การให้รับผิดชอบเรื่องพัสดุ การจัดคนรับผิดชอบ จัดหาพัสดุ การจัดเครือข่ายการประสานงาน การสื่อสาร การควบคุมกำกับดูแลในการจัดหาพัสดุ การกำหนดมาตรฐานพัสดุ รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อการจัดหาพัสดุ ซึ่งก่อประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดหาพัสดุโอกาสต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน การส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพทุกระดับและทุกประเภทการศึกษางานวิจัยที่นำมาสรุปไว้นี้ จัดแบ่งตามระดับและประเภทการศึกษาดังนี้คือ

การมัธยมศึกษา

อัมพิกา นพสุวรรณ (2530) ศึกษาความสนใจการศึกษาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่านักเรียนสนใจวิชาชีพด้านพาณิชยกรรมมากที่สุด และสนใจด้านการเกษตรน้อยที่สุด ปัจจัยเรื่องเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ของครอบครัวและภูมิฐานะที่ต่างกัน ทำให้นักเรียนมีความสนใจการศึกษาวิชาชีพต่างกัน

ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532) ได้สำรวจความต้องการในการเลือกศึกษาวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจในลักษณะวิชาและแรงจูงใจที่จะเลือกศึกษาต่อวิชาชีพและการประกอบอาชีพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 2,413 คน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2531 ในจังหวัดสุพรรณบุรี สนใจเลือกเรียนสาขาอาชีพมากกว่าสายสามัญ นักเรียนชายสนใจวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ ส่วนนักเรียนหญิงสนใจวิชาประเภทพาณิชยกรรม สาขาการบัญชี เลขานุการ สำหรับการเลือกเรียนวิชาชีพนักเรียนตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง โดยต้องการเลือกอาชีพที่มีการหางานทำง่าย รายได้ดี และเป็นวิชาที่ใช้ความสามารถเฉพาะตัว ในการเลือกวิชาชีพนักเรียนใช้ความถนัด ความสนใจของตนเองเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจ รวมทั้งองค์ประกอบด้านเพศ สถานภาพทางครอบครัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาร่วมพิจารณาด้วย

ประหยัด นฤมลนภาลัย (2533) ศึกษาความสนใจเกี่ยวกับอาชีพอิสระของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพอิสระที่นักเรียนสนใจเรียงตามลำดับดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม การสาธารณสุข ศิลปกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม คหกรรม เกษตรกรรม และการสา

ธารณสุข นักเรียนหญิงสนใจอาชีพอุตสาหกรรมเป็นอันดับสุดท้าย องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสนใจคืออาชีพบิดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ของบิดามารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จุฑารัตน์ ตั้งสุวรรณพานิช (2533) ศึกษาการดำเนินงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามโครงการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 พบว่ามีการเตรียมการประชาสัมพันธ์โครงการ การให้ข้อมูลอาชีพแก่นักเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำการเขียนโครงการอาชีพ โรงเรียนให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การไปศึกษาดูงานอาชีพทั้งภายใน ภายนอกท้องถิ่น นักเรียนต้องเขียนโครงการปฏิบัติงานอาชีพ ศึกษาข้อมูลอาชีพ วางแผน หาเพื่อนร่วมงาน และศึกษาเรื่องการตลาด ปัญหาในการดำเนินงานคณะกรรมการขาดความพร้อม คณะอาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์โครงการไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเนื่องจากค่านิยมในเรื่องการรับราชการ

นงราม เศรษฐพานิช และคณะ (2533) ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนเกื้อหนุนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจนปัจจัยที่มีส่วนเกื้อหนุนต่อการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนเกื้อหนุนต่อการบริหาร และการจัดการสอนด้านอาชีพ คือ (1) ปัจจัยร่วม ซึ่งพบในทุกกรณีศึกษาได้แก่ปัจจัยด้านชุมชนประกอบด้วยแบบแผนการผลิตของชุมชนและการสนับสนุนจากชุมชนที่มีต่อโรงเรียน ปัจจัยด้านโรงเรียนประกอบด้วย การบริหาร ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ และหลักสูตรการเรียนการสอน (2) ปัจจัยเฉพาะ เป็นปัจจัยที่พบในบางกรณีศึกษา ได้แก่ ปัจจัยด้านนโยบายของรัฐซึ่งเป็นนโยบายเฉพาะที่ใช้สำหรับบางโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาปรับปรุงการศึกษาเป็นตัวกำหนด และผลักดันให้เกิดกลไกต่างๆ ที่เอื้อต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาและปัจจัยด้านนักเรียน หมายถึงการที่นักเรียนได้รับการกล่อมเกลาทั้งในด้านความรู้ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมาบ้างในระดับประถมศึกษา และได้เรียนต่อในแผนการเรียนวิชาชีพในระดับมัธยมศึกษา สำหรับปัจจัยที่มีส่วนเกื้อหนุนต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาชีพจากโรงเรียนมัธยมศึกษาคือ ปัจจัยด้านครอบครัว ชุมชน โรงเรียน คุณลักษณะส่วนตัว และปัจจัยด้านผู้ชักนำ

นิวัฒน์ สนศิริ (2533) ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่องานอาชีพระหว่างนักเรียนที่เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพนักเรียน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี พบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ แต่นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพมีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

นิตยา ศิริเวชกุล (2534) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ พบว่าการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระมีความพร้อมในด้านวุฒิภาวะของผู้เรียน และด้านทรัพยากรสำหรับจัดการศึกษา ประเภทอาชีพอิสระที่ควรส่งเสริม ได้แก่ การพาณิชย์ เกษตรกรรม ศิลปะ และหัตถกรรม และการบริการ ด้านเป้าหมายควรมีเป้าหมายเพื่อสร้างเจตคติที่ดีในสัมมาอาชีพ ด้านการบริหารควรเป็นการกระจายอำนาจบริหารจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาค ด้านหลักสูตรพบว่า หลักสูตรปัจจุบันมีหลักการและโครงสร้างเอื้อต่อการส่งเสริมประกอบอาชีพอิสระในระดับปานกลาง เนื้อหาหลักสูตรควรเน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ การเรียนการสอนควรเน้นการนำความรู้ไปใช้กับชีวิตจริงเน้นการปฏิบัติอย่างจริงจัง และควรสอนให้ครบวงจรของอาชีพอิสระ แนวทางการบริหารระดับกระทรวงควรเปิดโอกาสให้องค์กรเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินการ

การอาชีวศึกษา

วิจิต บุญสุวรรณ (2532) ศึกษาผลของการนำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงานมาฝึกนักเรียนระดับ ปวช. ในสถานประกอบการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นพบว่า การรับรู้สภาพการปฏิบัติงานของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มทดลองมีเจตคติที่เห็นด้วยต่อกิจกรรม กสค. ในระดับมาก หัวหน้างานในสถานประกอบการให้การสนับสนุนการทำกิจกรรม กสค. ของกลุ่มทดลองในระดับมาก ปัญหาการทำกิจกรรม กสค. ของกลุ่มมีในระดับน้อย อุปสรรคที่พบมากที่สุดคือ เรื่องเวลา เพราะกลุ่มใช้เวลานอกปฏิบัติงาน จึงทำให้สมาชิกมาประชุมไม่พร้อมเพียงสมาชิกขาดการหาความรู้เรื่องกิจกรรม กสค. ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความกระตือรือร้นในการประชุมกลุ่ม

ภาณี จุฑามณี (2532) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบคัดเลือกวิชาพื้นฐานทั่วไปกับสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาวิชาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา พบว่า โดยส่วนใหญ่คะแนนสอบคัดเลือกวิชาพื้นฐานทั่วไป สามารถใช้ทำนายสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา และสัมฤทธิ์ผลทางวิชาชีพได้ในระดับปานกลาง

พิพัฒน์ บุญญาลย์ (2534) ศึกษาการพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษา สาขาพาณิชยกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน พบว่า การจัดนักเรียนนักศึกษาฝึกงานตามหลักสูตรทั้งในระดับ ปวช. และ ปวส. ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ นักศึกษาระดับ ปวส. มีโอกาสได้ฝึกงานตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมากกว่านักเรียน ปวช. ผู้เกี่ยวข้องในสถานประกอบการ และอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นตรงกันว่า การประสานร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการฝึกงานนอกเหนือหลักสูตรได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ทั้งผู้ฝึกและสถานประกอบการ ปัญหาการฝึกงานที่เกิดขึ้นมีดังนี้ นักเรียนนักศึกษาขาดความเชื่อมั่นในตนเอง วางตัวไม่เหมาะสม ได้ฝึกไม่ตรงสาขาวิชาที่เรียน ส่วนอาจารย์นิเทศก์มีปัญหาในเรื่องหลักเกณฑ์การประเมินผล

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครู
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูที่ทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 5
โรงเรียน คือ โรงเรียนท่าสายวิทยา โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โรงเรียนเขาย้อยวิทยา โรงเรียนหนอง
ชุมแสงวิทยา และโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา ซึ่งมีจำนวนดังนี้

1.1.1 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนละ 5 คน รวม 25 คน

1.1.2 ครู-อาจารย์ จาก 5 โรงเรียน รวม 231 คน

รวม 256 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 25 คน

1.2.2 ครู-อาจารย์ จาก 5 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 50% จากแต่ละ

โรงเรียน ได้ครู-อาจารย์ จำนวน 128 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ที่
ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไปประกอบด้วย

1. อายุ
2. ประสบการณ์ในการสอน
3. วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านครู
2. ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่
3. ด้านการบริหารหลักสูตร

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 4 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด ซึ่งกำหนดการประเมินค่าของคำตอบในแต่ละข้อ คำถามดังนี้

น้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1 คะแนน
น้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2 คะแนน
มาก	กำหนดคะแนนเป็น	3 คะแนน
มากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	4 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้บริหารและครู – อาจารย์ ผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

3. วิธีสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษารูปแบบและวิธีเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมความมุ่งหมายที่ต้องการรวม 3 ด้าน คือ ด้านครู ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ ด้านการบริหารหลักสูตร และนำเสนอต่อ กรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขกับคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์แล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ได้แก่ อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ถิรโพธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์มันเกียรติ โกศลนิตติวงศ์
5. นำแบบสอบถามฉบับที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ทดลองกับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา และครู – อาจารย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วหาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ

6. ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบถ้วน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนำไปยื่นต่อผู้บริหารและครู – อาจารย์ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา พร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

ปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น 1 คะแนน
ปัญหาน้อย	กำหนดคะแนนเป็น 2 คะแนน
ปัญหามาก	กำหนดคะแนนเป็น 3 คะแนน
ปัญหามากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น 4 คะแนน

หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปลงรหัส เพื่อคำนวณค่าสถิติ โดยเครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC

5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ตอนที่ 1 ที่เป็นสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อในแต่ละด้าน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด

3. นำข้อเสนอแนะปลายเปิดในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 มาหาจำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 73)

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_j^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t – test จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 102)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$
$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติในการพิจารณา
	$\overline{X}_1, \overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	=	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	=	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
**	=	มีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .01

การการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านครู ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านครู ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 4 เป็นการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านครู ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา

ตาราง 1 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. อายุ		
2.1. ไม่เกิน 40 ปี	41	32.03
2.2. มากกว่า 40 ปี	87	67.97
รวม	128	100
2. ประสบการณ์ในการสอน		
3.1. ไม่เกิน 10 ปี	35	27.34
3.2. มากกว่า 10 ปี	93	72.66
รวม	128	100
3. วุฒิกการศึกษา		
4.1. ปริญญาตรี	110	85.90
4.2. สูงกว่าปริญญาตรี	18	14.10
รวม	128	100

จากตาราง 1 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุ มากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี และมีวุฒิกการศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านครู ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยรวม และรายด้าน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านครู	2.41	0.74	น้อย
ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่	2.64	0.55	มาก
ด้านการบริหารหลักสูตร	2.19	0.46	น้อย
รวม	2.42	0.44	น้อย

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัศึกษามีความเห็นว่ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในโรงเรียนมัศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ มีปัญหอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ เป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านครู โดยรวมและรายข้อ

ด้านครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ครูผู้สอนวิชาชีพมีจำนวนไม่เพียงพอ	2.84	0.91	มาก
2. ครูผู้สอนวิชาชีพมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับรายวิชาที่สอน	2.22	0.86	น้อย
3. ครูผู้สอนขาดทักษะในการใช้สื่อการสอน	2.33	0.73	น้อย
4. ครูขาดประสบการณ์ในการสอนด้านวิชาชีพ	2.20	0.73	น้อย
5. ครูไม่สะดวกในการนิเทศนักเรียนที่ไปฝึกงานนอกโรงเรียน	2.09	0.82	น้อย
6. การนำวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ประกอบการสอนยังมีน้อย	2.71	0.76	มาก
7. มีการส่งครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเพื่อหาความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอนน้อย	2.48	0.76	น้อย
8. ครูมีชั่วโมงสอนมากทำให้เวลาในการเตรียมการสอนน้อย ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ	2.72	0.86	มาก
9. การเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียนไม่ทั่วถึง	2.15	0.72	น้อย
10. การให้เวลาปรึกษา แนะนำผู้เรียนในรายวิชาที่สอนมีน้อย	2.30	0.72	น้อย
11. ความสนใจในการพัฒนาตนเองของครูยังไม่ต่อเนื่อง	2.30	0.68	น้อย
12. การพัฒนาตนเองของครูยังขาดแรงเสริม	2.60	0.74	มาก
รวม	2.41	0.52	น้อย

จากตาราง 3 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านครู โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้สอนวิชาชีพมีจำนวนไม่เพียงพอ การนำวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ประกอบการสอนยังมีน้อย ครูมีชั่วโมงสอนมากทำให้เวลาในการเตรียมการสอนน้อย ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ และ การพัฒนาตนเองของครูยังขาดแรงเสริม ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ โดยรวมและรายข้อ

ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. มีวัสดุ - อุปกรณ์ไม่เพียงพอในการฝึกปฏิบัติงาน	2.73	0.82	มาก
2. ขาดงบประมาณในการปรับซ่อม บำรุงรักษาวัสดุ - อุปกรณ์	2.77	0.81	มาก
3. มีห้องฝึกภาคปฏิบัติไม่เพียงพอ	2.65	0.86	มาก
4. การอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ มีน้อย	2.63	0.76	มาก
5. ความไม่พร้อมในเรื่องของกลุ่มมือครู ตำราเรียน และหนังสือประกอบการเรียนการสอนแต่ละวิชา	2.41	0.68	น้อย
6. ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ไม่มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร	2.52	0.76	มาก
7. วัสดุ - อุปกรณ์ไม่ทันสมัย	2.70	0.68	มาก
8. ไม่มีครูรับผิดชอบด้านการปรับซ่อมสื่อวัสดุ - อุปกรณ์	2.96	0.76	มาก
9. สถานที่ไม่เป็นสัดส่วน และไม่เอื้อให้นักเรียนทำงานหรือพักผ่อนได้อย่างอิสระในเวลาว่าง	2.45	0.80	น้อย
รวม	2.64	0.55	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ โดยรวมมีปัญหา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ มีวัสดุ - อุปกรณ์ไม่เพียงพอในการฝึกปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณในการปรับซ่อม บำรุงรักษาวัสดุ - อุปกรณ์ มีห้องฝึกภาคปฏิบัติไม่เพียงพอ การอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ มีน้อย ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ไม่มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร วัสดุ - อุปกรณ์ไม่ทันสมัย และไม่มีครูรับผิดชอบด้านการปรับซ่อมสื่อวัสดุ - อุปกรณ์ ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ

ด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. การจัดการเรียนตามหลักสูตร ไม่หลากหลายทำให้ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้ทั่วถึง	2.49	0.77	น้อย
2. ขาดการสำรวจความพร้อมและความรู้ของครูในการสอนวิชาต่าง ๆ ก่อนการจัดตารางสอน	2.34	0.74	น้อย
3. ครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน	2.48	0.89	น้อย
4. ไม่มีสถานที่ฝึกงานใกล้โรงเรียน	1.92	0.79	น้อย
5. สถานที่ฝึกงานไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน	1.69	0.61	น้อย
6. ช่วงระยะเวลาที่ส่งนักเรียนฝึกงานไม่ตรงกับความต้องการของสถานฝึกอาชีพ	1.87	0.62	น้อย
7. ในการส่งนักเรียนเข้าฝึกงานในหน่วยงานต่าง ๆ ลักษณะงานไม่ตรงกับวิชาที่ศึกษา	2.11	0.74	น้อย
8. ขาดระบบการกำกับ ติดตาม ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และไม่ต่อเนื่อง	2.19	0.75	น้อย
9. มีแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	2.66	0.81	มาก
รวม	2.19	0.46	น้อย

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ครูมีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ มีแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตาม
ทักษะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม อายุ
ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา ดังแสดงในตาราง 6 - 8

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทักษะ
ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามอายุ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ไม่เกิน 40 ปี (N = 41)		มากกว่า 40 ปี (N = 87)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านครู	2.41	0.43	2.41	0.55	0.05
ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่	2.77	0.54	2.58	0.55	1.80
ด้านการบริหารหลักสูตร	2.30	0.42	2.14	0.46	1.87
รวม	2.49	0.40	2.37	0.46	1.42

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ต่างกัน มีทักษะต่อปัญหาการจัดการ
เรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง
สถิติ

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ไม่เกิน 10 ปี (N = 35)		มากกว่า 10 ปี (N = 93)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านครู	2.50	0.41	2.37	0.54	1.26
ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่	2.93	0.45	2.53	0.55	3.84**
ด้านการบริหารหลักสูตร	2.35	0.39	2.13	0.42	2.46**
รวม	2.59	0.34	2.34	0.46	2.90**

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ประสบการณ์สอน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ประสบการณ์สอน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะ
ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ปริญญาตรี (N = 110)		สูงกว่าปริญญาตรี (N = 18)		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านครู	2.43	0.51	2.29	0.50	1.02
ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่	2.67	0.55	2.43	0.54	1.77
ด้านการบริหารหลักสูตร	2.20	0.46	2.11	0.41	0.84
รวม	2.43	0.44	2.27	0.43	1.42

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 เป็นการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านครู ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

ปัญหา	ความถี่
ปัญหาด้านครู	
1. ขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	11
2. ขาดทักษะด้านวิชาชีพ	9
ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่	
1. ควรแยกอาคารสถานที่ให้เป็นสัดส่วน	5
2. อาคารสถานที่ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน	4
3. อุปกรณ์การเรียนไม่ทันสมัย	2
ปัญหาการบริหารหลักสูตร	
1. แผนการเรียนไม่หลากหลาย	10
2. ควรจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	6
3. โครงสร้างรายวิชาไม่ชัดเจน	5
5. ขาดการติดตาม และประเมินผล	2

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูในโรงเรียนมัศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังนี้

ปัญหาด้านครู ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมา คือ ขาดทักษะด้านวิชาชีพ

ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ควรแยกอาคารสถานที่ให้เป็นสัดส่วน รองลงมา คือ อาคารสถานที่ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และ อุปกรณ์การเรียนไม่ทันสมัย

ปัญหาการบริหารหลักสูตร ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ แผนการเรียนไม่หลากหลาย รองลงมา คือ ควรจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โครงสร้างรายวิชาไม่ชัดเจน ขาดการติดตาม และประเมินผล

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัญหาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งพอสรุปขั้นตอน และผลการศึกษา ค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี ด้านครู ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์ในการสอน วุฒิการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในด้านครู ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำไปปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาของจังหวัดเพชรบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูที่ทำการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนท่ายางวิทยา โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี โรงเรียนเขาย้อยวิทยา โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา และโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา ซึ่งมีผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนละ 5 คน รวม 25 คน ครูจาก 5 โรงเรียน รวม 231 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 256 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 25 คน ครูจาก 5 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50% ของแต่ละโรงเรียน ได้ครูจำนวน 128 คน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 1 . ครูที่มีอายุต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
- 2 . ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน
- 3 . ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพทั่วไป ได้แก่ อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี 3 ด้าน คือ ด้านครู ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร จำนวน 30 ข้อ และได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.94

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 4 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย มาก มากที่สุด ซึ่งกำหนดการประเมินค่าของคำตอบแต่ละข้อดังนี้

น้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1	คะแนน
น้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2	คะแนน
มาก	กำหนดคะแนนเป็น	3	คะแนน
มากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	4	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้บริหารครู – อาจารย์ ผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบถ้วน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และนำไปยื่นต่อผู้บริหารและครู – อาจารย์เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

- 2. นำแบบสอบถามไปแจกในกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา พร้อมทั้งเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
- 3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปลงรหัส เพื่อคำนวณค่าสถิติโดยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป spss/pc⁺

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป spss/pc⁺ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
- 1. วิเคราะห์ ตอนที่ 1 เป็นสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
 - 2. วิเคราะห์ ตอนที่ 2 ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี โดยคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละข้อในแต่ละด้าน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับปัญหา แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังนี้
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	ปัญหาน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	ปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	ปัญหามากที่สุด
- 3. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที่ (t - test)
 - 4. ข้อเสนอแนะปลายเปิดในแบบสอบถาม ตอนที่ 3 หาค่าจำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี สรุปผลได้ดังนี้
- 1. สถานภาพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่มีอายุ มากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี และมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี
 - 2. ครูในโรงเรียนมัศึกษามีความเห็นว่าปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโดยรวมมีปัญหอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ มีปัญหอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านครู และด้านการบริหารหลักสูตรเป็น ปัญหา อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1. ด้านครู ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีปัญหาโดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้สอนวิชาชีพมีจำนวนไม่เพียงพอ การนำวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ให้ประกอบการสอนยังมีน้อย ครูมีชั่วโมงสอนมากทำให้เวลาในการเตรียมการสอนน้อย ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ และ การพัฒนาตนเองของครูยังขาดแรงเสริม ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อย

2.2. ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีปัญหา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ มีวัสดุ - อุปกรณ์ไม่เพียงพอในการฝึกปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณในการปรับปรุง บำรุงรักษาวัสดุ - อุปกรณ์ มีห้องฝึกภาคปฏิบัติไม่เพียงพอ การอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ มีน้อย ห้องเรียนห้องปฏิบัติการไม่มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร วัสดุ - อุปกรณ์ไม่ทันสมัย และ ไม่มีครูผู้รับผิดชอบด้านการปรับปรุงสื่อวัสดุ - อุปกรณ์ ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อย

2.3 ด้านการบริหารหลักสูตร ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีปัญหา โดยรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ มีแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้ออื่น ๆ เป็นปัญหา อยู่ในระดับน้อย

3. เปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการสอน และวุฒิการศึกษา

3.1. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีอายุ ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ และ ด้านการบริหารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3. ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า

4.1. ปัญหาด้านครู ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ขาดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรองลงมา คือ ขาดทักษะด้านวิชาชีพ

4.2. ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือควรแยกอาคารสถานที่ให้เป็นสัดส่วน รองลงมา คือ อาคารสถานที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และอุปกรณ์การเรียนไม่ทันสมัย

4.3. ปัญหาการบริหารหลักสูตร ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ แผนการเรียนไม่หลากหลาย รองลงมาคือ ควรจัดหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โครงสร้างรายวิชาไม่ชัดเจน ขาดการติดตาม และประเมินผล

การอภิปรายผล

1. ผลที่ได้จากการศึกษา ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านครู

ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ ครูผู้สอนวิชาชีพมีจำนวนไม่เพียงพอ การนำวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ให้ประกอบการสอนยังมีน้อย ครูมีชั่วโมงสอนมากทำให้เวลาในการเตรียมการสอนน้อย ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ และการพัฒนาตนเองของครูยังขาดแรงเสริม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขาดประสบการณ์ในการสอนด้านวิชาชีพไม่มาก ไม่มีความถนัดในรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ การที่มีชั่วโมงสอนมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลาย เพื่อที่สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ผู้เรียน บางครั้งการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองได้มากขึ้น และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้รู้จักคิด วิเคราะห์ ด้วยตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะผู้เรียนที่อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จะอยู่ในช่วงวัยที่ต้องการเรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น ดังนั้นครูต้องให้ความช่วยเหลือ และแนะนำให้ผู้เรียนเข้าใจและต้องการเรียนรู้มากขึ้น มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย และต้องสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังที่ กิบสัน (Gibson. 1976 : 14 - 16) ได้กล่าวว่า ครูต้องประกอบด้วยสมรรถภาพ 4 ประการ คือ ความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความรู้ในเชิงจิตวิทยาการเรียนการสอน มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ และวัดผลการเรียน และความสามารถในการปรับความคิดใหม่ ๆ ทางการสอน หรือเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาวะของชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ จิตตชา นิลคำ (2542 : 64) ศึกษาปัญหาในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคสมทบ หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพบว่า นิสิตมีปัญหาในการเรียน ด้านผู้สอน อยู่ในระดับน้อย และยังสอดคล้อง รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 65) พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชการเซตุนพ มีปัญหาการเรียนด้านผู้สอนอยู่ในระดับน้อย และพิสมัย บัวอุไร (2542 : 62) ที่พบว่า นักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ มีปัญหาการเรียนด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับน้อย

1.2 ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่

ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก โรงเรียนมัธยมศึกษา ขาดงบประมาณในการจัดวัสดุ - อุปกรณ์ ดังนั้น วัสดุ - อุปกรณ์ จึงไม่ค่อยทันสมัย และขาดการบำรุงรักษาซ่อม

แถมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ นอกจากนี้สถานที่ตามโรงเรียนมัธยมศึกษา มีห้องฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน ไม่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร จึงทำให้เกิดปัญหาต่อการสอนวิชาปฏิบัติมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์ (2544 : 82) ศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาธุรกิจค้าปลีก วิทยาลัยอาชีวชนครปฐม พบว่า นักเรียนมีปัญหาด้านอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก และพรศรี โรจน์เมธี (2540 : 72) ศึกษาปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีปัญหาการสอน ในด้านสื่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพราะขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนที่มีอยู่ล้าสมัย และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิสมัย บัวอุไร (2542 : 92) พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมากเนื่องจากเป็นเพราะจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการศึกษามีจำนวนมากเกินไป จึงทำให้ความพร้อมที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ

1.3 ด้านการบริหารหลักสูตร

ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษามีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านการบริหารหลักสูตร มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ครูมีความเห็นว่าเป็นปัญหา อยู่ในระดับมาก คือ มีแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ด้านการบริการจัดการยังไม่ค่อยมีการประสานงาน ขาดความร่วมมือกับสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ในการจัดเอกสาร และคอยเป็นพี่เลี้ยง การให้ยืมแหล่งข้อมูล เพื่อให้ครูได้ศึกษาค้นคว้า และอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอต่อผู้เรียน ซึ่งการขอเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น จะต้องมีความพร้อมในด้านครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์การสอน และแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ เพื่อที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่ง ทาบา (Taba. 1962 : 10) ได้ กล่าวว่าหลักสูตรเป็นวิธีการเตรียมเยาวชนให้มีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นสมาชิก ซึ่งสามารถสร้างผลผลิตให้กับสังคม และ สันต์ ธรรมบำรุง (2525 : 197 - 198) ได้กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารงานด้านวิชาการ ซึ่งเปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการบริหารหลักสูตรนั้น เป็นระบบของหลักสูตร ซึ่งจะต้องบริหารอย่างเป็นระบบระเบียบและรวมถึงกระบวนการเรียนการสอนด้วย

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรีด้านครู ด้านสื่อการสอนและอาคารสถานที่ และด้านการบริหารหลักสูตร จำแนกตามตัวแปร อายุ ประสบการณ์ในการสอนและวุฒิการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มี อายุต่างกัน มีทัศนะ ต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูที่มีอายุต่างกัน เมื่อต้องรับผิดชอบการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก็เกิดปัญหาที่มีลักษณะคล้ายกันหรือเหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นอายุมากหรือน้อยเพียงใด ก็มีทัศนะต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนเหมือนกัน แสดงให้เห็นว่าอายุไม่มีผลกระทบกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาทุกแห่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กฤษณ์ ไทรงาม

(2545 : 69) พบว่า ลูกค้าที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของธนาคารโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ และ ด้านการบริหารหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ นั้น ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพดีขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อเนก รัศมี (2538 : 96) พบว่าศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และขัดแย้งงานวิจัยของสุรศักดิ์ ลิ้มมณี (2534 : 68 - 69) พบว่า ศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และขัดแย้งกับชานนท์ บุรี (2535 : 125) พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของทรงเดช โคตรสิน (2532 : 134) ที่พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของปรียาพร สุวรรณพันธ์ (2542 : 108) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีระดับปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิญา เหมระ (2544 : 60) พบว่าครูธุรกิจที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาอาชีพธุรกิจแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าวุฒิการศึกษาไม่ได้เป็นตัวแปรที่ส่งผลให้มีปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นงเยาว์ อุทุมพร (2540 : 65) พบว่า ครูธุรกิจที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการนิเทศการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และพรศรี โรจน์เมธี (2540 : 74) พบว่าอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสุภางค์ ศรีอินทร์ (2538 : 95) พบว่า ผู้บริหารที่ได้รับการศึกษาในระดับต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาชีพพาณิชยกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่มีความพร้อมในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จะต้องครูหรืออาจารย์วุฒิปริญญาตรี หรือระดับอนุปริญญา (ปวส.) อย่างน้อย 2 คน ในสาขาหรือกลุ่มวิชาที่ขอเปิด มีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ครูผู้สอนต้องมีความพร้อมในการถ่ายทอด

ความรู้ มีเทคนิค ทักษะในการสอนที่มีประสิทธิภาพ มีการเตรียมความพร้อมในการสอนเป็นอย่างดี และมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2. ด้านสื่อการเรียนการสอน และอาคารสถานที่ โรงเรียนต้องมีห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม และมีห้องฝึกปฏิบัติเฉพาะ อุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอกับผู้เรียน มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย จึงเหมาะสมให้เปิดสอนในสาขาวิชาที่ขอเปิดสอน และสิ่งสำคัญควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบด้านการจัดซื้อซ่อม บำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ ให้สามารถใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการบริหารหลักสูตร การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้สอนได้มีการพัฒนาตนเอง เช่น การอบรม หรือศึกษาต่อในสาขาที่เปิดสอน เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้าน และเลือกวิธีการสอนที่สนองความต้องการของผู้เรียนได้ สามารถศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาในหลักสูตร และขอความร่วมมือกับสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา เพื่อเป็นที่ปรึกษาและเป็นแหล่งข้อมูล ในการช่วยเหลือการเปิดสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

2. ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพให้มากขึ้น เช่น ด้านความรู้ ความสามารถพิเศษ ด้านการฝึกอบรม ด้านการปฏิบัติการ และตัวแปรอิสระ เช่น เพศ รายได้ อาชีพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). คู่มือแนวการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. ม.ป.พ.
- (ม.ป.ป.). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- (2540). คู่มือการอบรมสัมมนาโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) สังกัดกรมสามัญศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2540. ม.ป.พ.
- กรมสามัญศึกษา. (2524). คู่มือการบริหารการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524.
กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.
- (2535 ; กันยายน). สรุปผลการติดตามและประเมินผลการเปิดสอน ปวช. ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรุงเทพฯ : กองแผนงาน.
- (2523 ; ธันวาคม). ประเมินผลความคิดเห็นของนักเรียนและครูในการเปิดสอนหลักสูตรประกาศ
นียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
กองแผนงาน.
- กรมอาชีวศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). โลกกว้างทางอาชีวะ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมอาชีวศึกษา. สำนักงานเลขาธิการกรม. (2529). ระเบียบกรมอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา
พ.ศ. 2520. กรุงเทพฯ. ม.ป.พ.
- กิตติมา ปริดีติลล. (2529). ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธนะการพิมพ์.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. (2521). "แนวคิดในการจัดอาชีวศึกษา," มิตรครู. 4 : 7 - 9.
- กฤษณ์ ไทรงาม. (2545). ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)
สาขาเพชรบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- เขมิกา เรืองศิริ. (2541). ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา สาขาวิชาการเลขานุการ สังกัด สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อวิชาการปฏิบัติงานสำนักงาน. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตสุภา สอนประเสริฐ. (2543). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) สาขาพาณิชยการของนักเรียนวิทยาลัยพาณิชยการในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตตชา ดิลดำ (2542). ปัญหาในการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี ภาควิชาบริหารธุรกิจบัณฑิต
(ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชานนท์ บุรี. (2535). ปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของอาจารย์ในวิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาค
กลาง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ นิตยาพร. (2541 ; มกราคม). "การพัฒนาคุณภาพการอาชีวศึกษา," วารสารวิชาการ.

- ทรงเดช โคตรสิน. (2532). การศึกษาปัญหาและความต้องการในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธงชัย สุวัฒน์เมชินทร์. (2523). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีว
ศึกษา.
- ธำรง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอราวิณการพิมพ์.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2525). ก้าวสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.
- นิลวรรณ อมรปิยะพงศ์. (2544). ปัญหาการจัดการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขารัฐกิจคำ
ปลีก วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. (2527 ; เมษายน-ธันวาคม). "การบริหารหลักสูตรอาชีวศึกษา," วารสารครุศาสตร์.
หน้า 15.
- บ้านแหลมวิทยา. (2543). คู่มือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช). เพชรบุรี : โรงเรียนบ้านแหลม
วิทยา.
- ปฐม ทศพล. (2524). ทักษะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของ วิทยาลัย
เทคนิคภาคเหนือ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาภรณ์ สุวรรณพันธ์. (2542). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิสมัย บัวอุไร. (2542). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไประดับ
ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงษ์พิศ ทะคง. (2526). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2527 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พรศรี โรจน์เมฆี. (2540). ปัญหาการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภิญโญ สาร. (2521). หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุภา.
- เมธี ปิลันธนานนท์. (2525). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธอักษร.
- รัตนา ประเสริฐศรี. (2543). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชา
การบัญชี วิทยาลัยพัฒนวิชาการเซดุน. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2523). พัฒนาหลักสูตรและการสอน - มติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
รุ่งเรืองธรรม.

- วิณิช บุญอยู่. (2529). การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์นิเทศและฝึกอบรมอาชีวศึกษาภาคใต้. (2530). รายงานการสำรวจเรื่องการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. 2530 สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคใต้. สงขลา : ศูนย์นิเทศและฝึกอบรมอาชีวศึกษาภาคใต้.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กองวิจัยการศึกษา. (2527). รายงานการวิจัยโครงการรูปแบบของกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2529). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2526). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สมยศ นาวิการ. (2525). การบริหารธุรกิจ. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. (2528 ; กุมภาพันธ์). "ปัจจัยเสริมการบริหารหลักสูตร," สารพัฒนาหลักสูตร. 35 : 25 - 30.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2525). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : นรสิงห์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สุภาวค์ ศรีอินทร์. (2538). ปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทพาณิชยกรรม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุมิตร คุณานุกร. (2520). หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สุวิทย์ บุญช่วย. (2526). การบริหารโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุรศักดิ์ ลิ้มมณี. (2534). การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในภาคใต้ของประเทศไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์.
- อุมาพร สกลรักษ์. (2540). ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ของวิทยาลัยพาณิชยกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เอนก รัตมี. (2538). การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขตการศึกษา 6. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิญา เหมระ. (2544). การจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Gibson, J. T. (1967). *Psychology of the Classroom Englewood Cliffe*. New Tersey : Prentice Hall, Inc.
- Hersey, Paul and Kenneth H. (1988). Blanchard. *Management of Organization Behavior : Utilizing Human Resources*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.

- Simon, Herbert A. , Donald W. Smithburg and Victor A. Thomson. (1970) *Public Administration*. New York : Alfred A. Knopf.
- Taba, Hilda. (1967). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt, Brace & Jovanovich, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5644

ที่ ทม 1012/6112

วันที่ ๔ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สัญญากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 61/3

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ถิรโพธิ์ คณบดีคณะครุศาสตร์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มันเกียรติ โกศลนิรันดร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ทม 1012/ 7456

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบูลรังสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูและผู้บริหาร ตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายเสน่ห์ วิบูลรังสรรค์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 7457

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาชัยวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบุลรัฐสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูและผู้บริหาร ตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นายเสน่ห์ วิบุลรัฐสรรค์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 7456

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูและผู้บริหาร ตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายภาภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 7459

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบุลธังสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย โดยขอให้ครูและผู้บริหาร ตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ นายเสน่ห์ วิบุลธังสรรค์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 745 5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าช้างวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครูและผู้บริหาร ตอบแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6443

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๐ กันยายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกรับใหญ่ว่องกุลศกศึกษาเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทักษะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ครูผู้สอน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทักษะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกันยายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายเสน่ห์ วิบุลรังสรรค์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะ
ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพตาม
ทัศนะของครู โดยจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1. ปัญหาด้านครู
2. ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่
3. ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ครูแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา
การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทัศนะของครู 3 ด้าน ปัญหาด้านครู ปัญหา
ด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่ และปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ลงในช่องที่กำหนดให้ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ
 - () ไม่เกิน 40 ปี
 - () มากกว่า 40 ปี
2. ประสบการณ์ในการสอน
 - () ไม่เกิน 10 ปี
 - () มากกว่า 10 ปี
3. วุฒิการศึกษา
 - () ปริญญาตรี
 - () สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทักษะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง คำถามทั้งหมดมีจำนวน 30 ข้อ โปรดตอบทุกข้อ โดยอ่านข้อความซึ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามทักษะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี กรุณาพิจารณาว่าในการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ตามทักษะของท่าน โรงเรียนของท่าน ที่ท่านกำลังปฏิบัติงานอยู่ประสบปัญหาต่าง ๆ อยู่ในระดับใด คือ มากที่ สุด มาก น้อย หรือน้อยที่สุด แล้วโปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างได้หมายเลขบอกระดับปัญหาของแต่ละข้อคำถาม

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
	ปัญหาด้านครู				
1	ครูผู้สอนวิชาชีพมีจำนวนไม่เพียงพอ				
2	ครูผู้สอนวิชาชีพมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับรายวิชาที่สอน				
3	ครูผู้สอนขาดทักษะในการใช้สื่อการสอน				
4	ครูขาดประสบการณ์ในการสอนด้านวิชาชีพ				
5	ครูไม่สะดวกในการนิเทศนักเรียนที่ไปฝึกงานนอกโรงเรียน				
6	การนำวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ให้ประกอบการสอนยังมีน้อย				
7	มีการส่งครูผู้สอนเข้ารับการอบรมเพื่อหาความรู้และประสบการณ์ในวิชาที่สอนน้อยเกินไป				
8	ครูมีชั่วโมงสอนมากทำให้เวลาในการเตรียมการสอนน้อย ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ				
9	การเอาใจใส่และติดตามผลการเรียนของผู้เรียนไม่ทั่วถึง				
10	การให้เวลาปรึกษา แนะนำผู้เรียนในรายวิชาที่สอนมีน้อย				
11	ความสนใจในการพัฒนาตนเองของครูยังไม่ต่อเนื่อง				
12	การพัฒนาตนเองของครูยังขาดแรงเสริม				
	ปัญหาด้านสื่อการสอน และอาคารสถานที่				
13	มีวัสดุ - อุปกรณ์ไม่เพียงพอในการฝึกปฏิบัติงาน				
14	ขาดงบประมาณในการปรับปรุง บำรุงรักษาวัสดุ - อุปกรณ์				
15	มีห้องฝึกภาคปฏิบัติไม่เพียงพอ				
16	การอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่างๆ มีน้อย				
17	ความไม่พร้อมในเรื่องของคู่มือครู ตำราเรียน และหนังสือประกอบการเรียนการสอนแต่ละรายวิชา				

ลำดับ ที่	ข้อความ	ระดับปัญหา			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
18	ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ไม่มีความเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร				
19	วัสดุ-อุปกรณ์ไม่ทันสมัย				
20	ไม่มีครูผู้รับผิดชอบด้านการซ่อมสื่อวัสดุ-อุปกรณ์				
21	สถานที่ไม่เป็นสัดส่วน และไม่เอื้อให้นักเรียนทำงานหรือพักผ่อนได้อย่างอิสระในเวลาว่าง				
	ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร				
22	การจัดแผนการเรียนตามหลักสูตร ไม่หลากหลายทำให้ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้ทั่วถึง				
23	ขาดการสำรวจความพร้อมและความรู้ของครูในการสอนวิชาต่างๆ ก่อนการจัดตารางสอน				
24	ครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน				
25	ไม่มีสถานที่ฝึกงานใกล้โรงเรียน				
26	สถานที่ฝึกงานไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน				
27	ช่วงระยะเวลาที่ส่งนักเรียนฝึกงานไม่ตรงกับความต้องการของสถานฝึกอาชีพ				
28	ในการส่งนักเรียนเข้าฝึกงานในหน่วยงานต่างๆ ลักษณะงานไม่ตรงกับวิชาที่ศึกษา				
29	ขาดระบบการกำกับ ติดตาม ดูแล และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และไม่ต่อเนื่อง				
30	มีแหล่งค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน				

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพตามทักษะครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัด
เพชรบุรี

ปัญหาด้านครู

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาด้านวัสดุ-ครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการตอบแบบสอบถาม
เสนอห์ วิบูลรังสรรค์
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ ถิรโพธิ์	คณบดีคณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มันเกียรติ โกศลนิตติวงศ์	อาจารย์สังกัดโปรแกรมวิชาจิตวิทยาและ
การแนะแนว คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
3. อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นายเสน่ห์ วิบูลรังสรรค์
เกิดวันที่	18 ตุลาคม 2497
สถานที่เกิด	จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแหลมวิทยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	144 – 146 หมู่ 7 ตำบล บ้านแหลม อำเภอ บ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี 76110
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านแหลมวิทยา หมู่ 9 ตำบล บ้านแหลม อำเภอ บ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี 76110
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2513	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านแหลมวิทยา
พ.ศ. 2518	ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง
พ.ศ. 2521	การศึกษบัณฑิต (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
พ.ศ. 2545	ปริญญาโท (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ